

ZBERATEL'® 2009

7

Ročník XV.
1,95 € / 59 Sk
ISSN 1335-8693

MESAČNÍK PRE ZBERATELOV • ODBORNÉ ČLÁNKY • INFORMÁCIE • INZERCA

Bratislavské zberateľské dni naplnili všetky očakávania (36)

**Z PONUKY
FIRMY ZBERATEL'**

SLOVENSKO 1993 - 2008

NOVINKA

ZBERATEL'®
BRATISLAVA 2009

Nielen príťažlivé námety a zaujímavé teritória, ale aj nový katalóg (40–42)

Roh Štefánikovej ulice a Palisád skrýval aj ďalšie zaujímavosti (23)

Príspevok
Maďarskej
pošty do
emisného
radu
EUROPA
(10)

V operencoch sa predstavuje
Sluka hôrna

Telefónne karty Gibraltáru – pestrosť námetov (16–17)

Vážení čitatelia,

redakčnú uzávierku sprevádzal letný slnovrat, pomaly je tu čas prázdnin a dovoleniek. Tejto skutočnosti sme sa snažili prispôbiť aj obsah čísla. Počet pripravovaných zberateľských stretnutí je v tomto období nižší, preto uvádzame ich prehľad na oba letné mesiace. V tom predchádzajúcom sa v areáli Incheby úspešne uskutočnili 6. Bratislavské zberateľské dni. Predpovede sa naplnili a doterajšie počty vystavovateľov aj návštevníkov na predchádzajúcich ročníkoch boli opäť prekonané. Prvé slovné aj obrazové hodnotenie prinášame v čísle.

K júlovému číslu Zberateľa

Tesne po prázdninách nás čaká pražský Sběratel v nových priestoroch. Firma Zberatel svoju účasť už teraz pripravuje a pozýva všetkých čitateľov aj voľnou vstupenkou, ktorá je vložená do tohto čísla časopisu. Využite príležitosť a zúčastnite sa na ďalšej veľkolepej akcii zberateľstva, budete vítaní aj v našom stánku.

Informujeme o troch ďalších emisiách Slovenskej pošty, keď tou prvou sa námetom astronómie v dvoch tlačových úpravách pripája k emisnému radu Europa, druhou háčekom pripomína 400. výročie narodenia Žofie Bosniakovej a tretou ďalším háčekom vydaným pri príležitosti inaugurácie prezidenta Slovenskej republiky. Či portrét prezidenta na zlatej fólii zodpovedá pôvodným predstavám vydavateľa, ponecháme však na vyjadrenie odborníkom... Venujeme priestor aj ďalším vydaným filatelistickým materiálom a krátky prehľad venujeme novým poštovým sadzbám.

V dnešnom čísle informujeme o výskyte falzifikátov perforácie niektorých tlačových listov, prinášame ďalší postreh z poštovej prevádzky, ale zároveň pokračujeme aj úspešnými seriálmi, najmä 12. časťou Malej školy filokartie, keď A. Urminský podrobnejšie opisuje jednu kapitolu zbierania pohľadníc. M. Jobek v 135. MOT skončil seriál o TK Gibraltáru, pričom priblížil zberateľsky prítiahlivé námety. D. Evinic z poštovej histórie ponúka príspevok o balíkovej pošte medzi protektorátom a Slovenskom. J. Solava v úspešnom seriáli o operenoch – spoločníkoch človeka predstavuje sluku hôrnu. Štúdia J. Čtvrtečku o košických háčekom sa venuje štatistickému vyhodnoteniu výskytu kombinácií tlačových dosiek. R. Klíma sa zamyšľa nad vydávaním príležitostných tlačí. E. Minarovičová v druhej časti píše o uhorských minciach zo 16. až 19. storočia. Zberateľské state Z. Radušku nás preniesť históriu aj súčasnosťou na opačnú stranu pologule.

Číslo prináša aj niekoľko ďalších zaujímavých príspevkov, inzerciu, tradičnú ponuku a recenzie nových publikácií.

Želáme si, aby vám Zberateľ spríjemnil chvíle pohody a prinesol vela zaujímavého čítania.

Vaša redakcia

ZBERATEL®

Ročník XV. - 2009 • Číslo 7 • Cena 1,95 €

Z OBSAHU / CONTENTS / INHALT

- **Novinky Slovenskej pošty** / New issues of Slovak Post / Neuheiten der Slowakischen Post (3-6)
- **Z novinek našich susedov** / Some new items of our neighbours / Aus Neuigkeiten unserer Nachbarn (7-10)
- **J. Čtvrtečka: Košícký háček – rozlíšenie háčekových polí podľa skutočného umiestnenia na tlačovej doske (XVI)** / Souvenir sheet of Košice - recognition of souvenir sheet fields according to the true position on printing plate / Block Košice – Blockfeldunterscheidung nach genauer Position auf der Druckplatte (11-12)
- **A. Urminský: Malá škola filokartie (12)** / Short course of postcard collecting / Grundschule Ansichtskartensammeln (13-15)
- **M. Jobek: Malé okienko telekartistu (135)** / Short column of a phonecard collector / Kurz über den Telephonkarten (16-17)
- **D. Evinic: Balíková pošta medzi Protektorátom Čechy a Morava a Slovenskom** / Parcel post between the Protectorate of Bohemia and Moravia and Slovakia / Paketpost zwischen Protektorat Böhmen und Mähren und Slowakei (18-20)
- **M. Burian: Falzifikát mince Leopolda I.** / Forgery of Leopold I coin / Falsum der Münze des Leopold der I. (21)
- **J. Solava: Operence – spoločníci človeka – sluka hôrna** / Birds – companions of people – the woodcock / Vögel – Gesellschafter des Menschen – die Schnepfe(22)
- **A. Urminský: Tatra banka má 125 rokov** / Tatra banka is 125 years old / 125. Jahrestag von Tatra Banka (26-28)
- **red.: Bratislavské zberateľské dni – aké boli; Sběratel – aký bude?** / Bratislava Collectors Days – what they were like, Sběratel – what will be it like? (36-37)
- **R. Klíma: Príležitostná tlač – na konci cesty?** / Special print – at the end of the road? / Sonderdruck – am Ende des Weges? (32-33)
- **E. Minarovičová: Ikonografia na uhorských minciach toliarového obdobia (16. – 19. stor.)** / Iconography on Hungarian coins from the thaler period (16th – 19th century) / Ikonographie ungarischen Münzen aus der Thalerperiode (34-36)

ZBERATEĽ[®]

Mesačník pre filatelistov, numizmatikov, filokartistov, zberateľov telefónnych kariet a iných predmetov zberateľského záujmu

■ **Vydavateľ:** Anton Kulhánek, Bratislava. Registračné číslo časopisu: MK 1188 / 95 zo dňa 1. 2. 1995 | ISSN 1335-8693

■ **Adresa redakcie:** ZBERATEĽ, Račianska 17, 831 02 Bratislava, ☎ 02/2070 2674, e-mail: zberatel.redakcia@chello.sk.

■ **Redakčná rada:** RNDr. Milan Antala, dr. Ondrej Földes, Ing. Marian Jobek, Ing. Miroslav Gerec, PhDr. Elena Minarovičová (predsedníčka), Mgr. Antónia Paulinyová, RNDr. Michal Zika a dr. Severín Zrubec (čestný predseda).

■ **Redakcia:** Ing. Peter Malík, PhD. - šéfredaktor, Antonín Kulhánek - člen redakcie, Martina Đurkáčová - grafická úprava, RNDr. Milan Antala - jazyková úprava, Mgr. Pavol Ondráška - preklad do angličtiny.

■ **Cena a predplatné:** Cena za jeden výtlačok 1,95 €/59 Sk. Pri odbere 11 ks a viac vydavateľ poskytuje 20% zľavu. Celoročné predplatné na rok 2009 (vrátane poštovného): Pre abonentov zo Slovenskej republiky 19,50 €/590 Sk, pre abonentov z Českej republiky 34,95 €/860 Kč, pre abonentov z ostatnej Európy 41,49 €/1250 Sk, pre abonentov zo zámorských krajín 83 USD (53,11 €).

■ Zasielanie príspevkov a inzerátov: Články napísané strojom, na počítači (PC formát WORD) zasielané elektronickou poštou, na CD, prinesené v USB kľúči alebo čitateľne napísané ručne. Obrazové podklady na ilustráciu formou zapožičania originálov na základe dohody, elektronickou cestou naskenovaných obrázkov (formát BMP, JPG alebo TIF, min. 300 dpi) alebo zaslaním kvalitnej reprodukcie.

Redakcia si vyhradzuje právo uverejniť aj príspevky, s ktorých obsahom sa nestotožňuje. Nevýžiadané rukopisy redakcia nevracia.

■ **Tlač:** Tlačiareň KOMPRINT, Borinská 8, 841 03 Bratislava 47, ☎ 02/6446 2403, fax: 02/6446 2404, e-mail: komprint@mail.eurotel.sk, www.komprint.com

■ **Číslo 7/2009:**
Redakčná uzávierka 20. júna 2009
Do tlače zadane 23. júna 2009
Dátum vydania 27. júna 2009

INFORMÁCIE O SLUŽBÁCH ZBERATEĽA

INZERÁTY

Cena jedného aj načatého riadka inzerátu je 0,83 € / 25 Sk. Za zvýraznenie rámečkom účtujeme príplatok 1,16 € / 35 Sk Na trikrát opakovaný inzerát poskytujeme zľavu 30%. Abonentí časopisu majú v každom čísle prvých 5 riadkov inzerátu zdarma. Úhradu inzerátu, resp. potvrdenku o úhrade treba zaslať na adresu redakcie najneskôr so znením inzerátu. V záujme uverejnenia presného znenia inzerátov žiadame ich písať na stroji (počítači) alebo čitateľne paličkovým písmom. Za obsah zodpovedá podávateľ, inzeráty vecne neupravujeme a uverejňujeme ich v došlom poradí.

KOMERČNÉ INZERÁTY A REKLAMY

Cenu za uverejnenie plošných komerčných inzerátov a reklám na vnútorných čiernobielych stranách podľa dodaných predlôh účtujeme podľa požadovanej veľkosti plochy:

Celá strana A5 (128 x 180 mm)	106,22 €/3 200 Sk
Polovica strany A5 (128 x 90 mm)	63,06 €/1 900 Sk
Štvrtina strany A5 (64 x 90 mm)	33,19 €/1 000 Sk
Jedna osmina strany A5 (64 x 45 mm)	18,25 €/550 Sk

Pokiaľ nie je dohodnuté inak, redakcia si vyhradzuje právo rozhodnúť o mieste uverejnenia reklamy v časopise. Grafickú úpravu reklám, uverejnenie reklám na farebnej strane a iné neštandardné požiadavky, účtujeme podľa osobitného sadzobníka alebo na základe dohody.

OZNAMY O PODUJATIACH

Informácie nekomerčného charakteru o výmenných schôdkach, burzách a zberateľských stretnutiach sú uverejňované bezplatne.

PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

V tejto rubrike ponúkany materiál možno zakúpiť v predajni ZBERATEĽ, Račianske myto 1/D, 831 02 Bratislava, ☎ 02 44 250 149, 0911 250149, e-mail: zberatel@chello.sk, v dňoch pondelok až piatok od 10.00 do 18.00 hod. Ponúkaný materiál možno objednať aj písomne, prípadne telefonicky. K cenám účtujeme poštovné a balné. Ceny ponúkaných materiálov platia (pokiaľ nie je uvedené inak) vždy len do vydania ďalšieho čísla časopisu Zberateľ alebo do vypredania zásob. Abonentom časopisu poskytujeme na ponúkaný tovar zľavu 5%.

PLATBY ZO ZAHRANIČIA

za predplatné časopisu Zberateľ a za objednaný materiál

- z Českej republiky: na účet Anton Kulhánek, číslo účtu 147 1883 123/0800, Česká spořitelna, pobočka Trutnov, do správy pre prijímateľa uveďte meno a druh platby

- z ostatných štátov Európy a Záhoria: na účet Anton Kulhánek-Zberateľ, číslo účtu 0170170280/0900, Slovenská sporiteľňa, a. s., Bratislava,

IBAN: SK66 0900 0000 0001 70170280 BIC: GIBASK BX

PLATBY V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

za predplatné časopisu Zberateľ a za objednaný materiál

- peňažnou poukážkou typu H v hotovosti na adresu predajne Zberateľ, Račianske myto 1/D, 831 02 Bratislava,
- peňažnou poukážkou typu U v hotovosti na účet číslo: 0170170280/0900; vo variabilnom symbole uveďte číslo zo spravidelného listu k zasielanému tovaru,
- prevodom z účtu na náš účet č. 0170170280/0900; v správe pre prijímateľa uveďte predmet platby, v prípade predplatného uveďte adresu, na ktorú máme časopis poslať.

Redakcia Zberateľa na Račianskej 17 má nové telefónne číslo:
☎ 02/2070 2674, e-mail zberatel.redakcia@chello.sk
návšteva redakcie po dohode na ☎ 0902 249 351
utorok 10.30 – 12.00 hod., 13.30 – 16.00 hod.

NOVÉ SLOVENSKE POŠTOVÉ ZNÁMKY A INÉ ZBERATEĽSKÉ MATERIÁLY

■ EUROPA – Astronómia

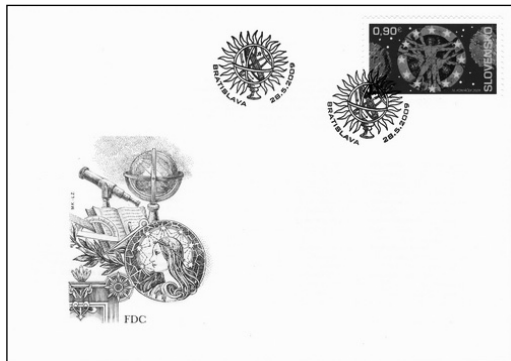
Slovenská pošta, a. s., v rámci emisného radu EUROPA vydala 28. apríla 2009 známku nominálnej hodnoty 90 centov. Hlavným námetom známky je mužská postava v kruhu (tzv. Vitruviiov muž od Leonarda da Vinciho), obklopená žltými hviezdami – symbolom Európskej únie.

Autorom výtvarného návrhu emisie (známka, FDC, pečiatka) je Marián Komáček. Známkový rozmerov 44,1 x 26,5 mm vrátane perforácie (na šírku) osetom vytlačila Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s., v dvoch tlačových úpravách – v tlačových listoch s ôsmimi známkami a 50 známkami v celkovom náklade 1 620 tis. kusov. Znáмка má č. 455.

Súčasne s poštovou známkou bola vydaná obálka prvého dňa vydania s pečiatkou FDC s dátumom 28. 5. 2009 a domicilom Bratislava. Na FDC je zobrazený alegorický portrét Venuše obklopený astronomickými pomôckami.

62. valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov vyhlásilo 20. decembra 2007 rok 2009 Medzinárodným rokom astronómie. Rezolúciu navrhlo Taliansko – domovská krajina Galilea Galileiho. S iniciatívou prišla Medzinárodná astronomická únia a UNESCO, Slovensko ju podporilo. Medzinárodný rok astronómie 2009 (IYA2009) je oslavou prvého použitia astronomického ďalekohľadu Galileim v roku 1609, udalosti, ktorá ovplyvnila celý svet. V súčasnosti vesmír sledujú zo Zeme i z vesmíru stovky ďalekohľadov 24 hodín denne. Mottom IYA2009 je: „Vesmír – objavuj ho pre seba“. IYA2009 predstavuje šancu pre národy sveta byť účastníkmi úžasných vedeckých objavov a grandióznych technických riešení. Bude to rok globálnej spolupráce na mierové účely – hľadanie nášho kozmického pôvodu a spoločného dedičstva, ktoré spája všetkých ľudí na

Zemi. Na Slovensku akcie k IYA2009 koordinuje Astronomický ústav Slovenskej akadémie vied v Tatranskej Lomnici.

Astronómia, jedna z najstarších vied na Zemi, má korene u Sumerov a Egypťanov, ktorí už v 5. tisícročí pred n. l. ovládali základy orientácie a počítania času. Ako prírodná veda sa rozvíja od 16. storočia vďaka prácam Koperníka, Galileiho, Keplera a Newtona. Vzhľadom na predmet výskumu – nebeské telesá, ktoré sú prístupné všetkým – je to veda medzinárodná, s veľkou mierou spolupráce a efektívnej špecializácie jednotlivých krajín.

Slovensko má vo svetovom astronomickom výskume vďaka koncentrácii úsilia veľmi dobré postavenie na riešenie úloh v troch oblastiach. V oblasti výskumu Slnka a vzťahov Slnko – Zem, výskumu komét, meteorov a asteroidov a výskumu hviezd a hviezdnych sústav. Astronomické zariadenia na Slovensku sa delia do troch kategórií. 1. základný výskum – Astronomický ústav SAV; 2. vzdelávanie – Fakulta matematiky, fyziky a informatiky UK v Bratislave a Prírodovedecká fakulta UPJŠ v Košiciach; 3. popularizácia – Slovenská ústredná hviezdárň v Hurbanove a ďalšie hviezdárne a planetária samosprávnych krajov, miest a obcí. Zaujímavosť spájajú dve združenia – Slovenská astronomická spoločnosť pri SAV a Slovenský zväz astronómov amatérov.

■ Osobnosti – Žofia Bosniaková (1609 – 1644)

V rámci emisného radu Osobnosti Slovenská pošta, a. s., vydala 2. júna 2009 pri príležitosti 400. výročia narodenia Žofie Bosniakovej (Bošňáčkovej) hárček so známku nominálnej hodnoty 80 centov (24 Sk). Rozmery známky sú 30,5 x 44,4 mm vrátane perforácie (na výšku). Autorom výtvarného návrhu emisie je Marián Čapka. Hárček vytlačila Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s., ocelotlačou z plochých dosiek v kombinácii s ofse-

tom v náklade 50 000 kusov. Hárček má číslo H 456.

Súčasne s poštovou známkou bola vydaná obálka prvého dňa vydania s domicilom Teplička nad Váhom a s pečiatkou FDC s dátumom 2. 6. 2009. Na FDC je zobrazený hrad v Šuranoch podľa jedinej zachovanej kresby zo 17. storočia, spolu s faksimile podpisu Ž. Bosniakovej na výšivke omšového ornátu s rastlinným motívom. Námetom FDC pečiatky je kostol sv. Martina v Tepličke n/Váhom. FDC vytlačila tlačiareň TAB, s. r. o., Bratislava jednofarebnou ocelotlačou s plochej platne.

Žofia Bosniaková sa narodila ako tretia zo siedmich

detí Tomáša Bosniaka a Márie Kenderessyovej 2. júna 1609 v Šuranoch, kde jej otec bol vtedy kapitánom hradu. Neskôr sa stal jej otec kapitánom filakovskej pevnosti, kde ho rodina nasledovala. Ako sedemnástročná sa vydala za baróna Michala Serényiho. Po svadbe odišla na hrad Nový Svätlov v Bojkoviciach na Morave. Toto manželstvo však trvalo krátko, pretože Michal Serényi na jar roku 1626 náhle ochorel a zomrel. Žofia sa vrátila domov. Ako dvadsaťročná sa druhýkrát vydala za Františka Wesselényiho. Po sobáši sa jej novým domovom stala Teplička nad Váhom. Tu, v teplickom kaštieli sa jej narodili obaja synovia, Adam (1630) a Ladislav (1633). Žofia mala skromnú a dobrosrdečnú povahu. Neodmietla nijakú prosbu o pomoc. Osobitný ohľad brala na chudobných a trpiacich, pre ktorých založila a vydržovala útulok. Vyznačovala sa aj veľkou zbožnosťou. Zomrela 28. apríla 1644 na Strečianskom hrade, kde z dôvodu nepokojov súvisiacich s povstaním Juraja Rákocziho jej rodina v tom roku prebývala. Pochovali ju na Strečne pod hradnou kaplnkou. Jej telo sa našlo neporušené a od roku 1729 je uložené v rakve so skleneným vekom v Teplickom kostole - v kaplnke Loretánskej Panny Márie, ktorú dal na tieto účely zhotoviť gróf Löwenburg.

Jej úcta je veľká nielen v okolí Tepličky a uvažuje sa s procesom jej blahorečenia. Psychicky narušený človek podpäli 1. apríla 2009 jej rakvu a zničil jej telesné ostatky.

Na známke je stvárnená podobizeň Žofie Bosniakovej v odevy jej doby a hrad Strečno. Plochu hárčeka po stranách vyplňajú farské kostoly v Šuranoch a v Tepličke nad Váhom. Pod nimi sú zázorné dobové ornamenty z farského kostola v Tepličke a v nich umiestnené malé chlebičky „bosniaky“, ktorými Žofia sýtila hladných a chudobných. Nad známku je vyobrazený portál vstupu do Loretánskej kaplnky a dole rakva s telesnými ostatkami Žofie (ako sa nachádzali do 1. apríla 2009).

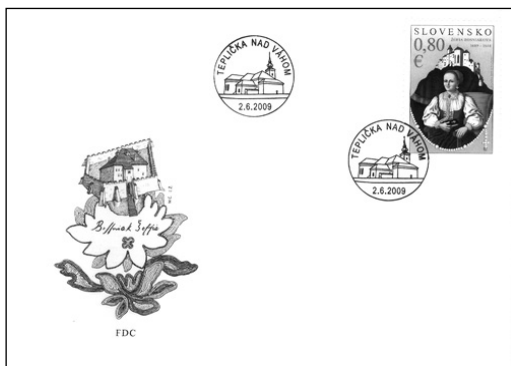
■ Prezident Slovenskej republiky

Slovenská pošta, a. s., vydala 15. 6. 2009 hárček Prezident SR so známku nominálnej hodnoty 1,00 € (30 Sk) a dvoma kupónmi.

Poštovú známku rozmerov 26,5 x 33,9 mm vrátane perforácie (na výšku) technikou termorazby do zlatej fólie v kombinácii s ofsetom vytlačila Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s.

Motívom známky je portrét prezidenta SR Ivana Gašparoviča. Motívom kupónov je štátny znak Slovenskej republiky a štandarda prezidenta Slovenskej republiky. Znáмка má č. 457.

Súčasťou emisie je obálka prvého dňa vydania s domicilom Bratislava a s pečiatkou FDC s dátumom

Autorom výtvarného návrhu FDC ako aj FDC pečiatky je akad. mal. Ivan Schurmann. Autorom rytiny FDC je akad. mal. Rudolf Cigánik.

15. 6. 2009. Na FDC sú zobrazení dvaja barokoví anjeli zo sochárskej výzdoby schodiska Prezidentského paláca. Námetom FDC pečiatky je podpis I. Gašparoviča spolu s motívom lipového listu. FDC vytlačila tlačiareň TAB, s. r. o., Bratislava, jednofarebnou oceľotlačou z plochej platne.

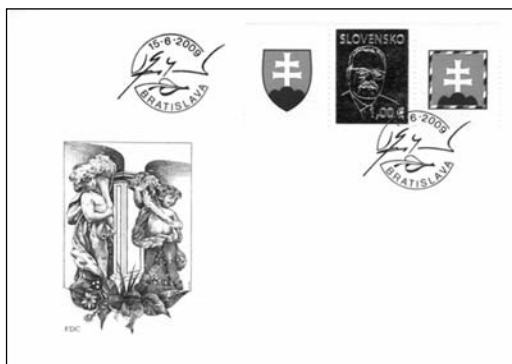
bol slávnostne inaugurovaný. Počas výkonu funkcie hlavy štátu udelili Ivanovi Gašparovičovi čestný doktorát viaceré významné zahraničné univerzity a Európska akadémia vied a umení ocenila prezidenta SR postom protektora EAVU. Za zásluhy o vznik Slovenskej republiky mu patrí Rad Andreja Hlinku I. triedy a podľa zákona o štátnych vyznamenaniach Rad Ludovíta Štúra I. triedy, Kríž Milana Rastislava Štefánika I. triedy a Pribinov kríž I. triedy. Opätovnú kandidatúru na post hlavy štátu obhájil v prezidentských voľbách 4. apríla 2009. V deň inaugurácie do druhého volebného obdobia 15. 6. 2009 vyšla aj uvedená emisia.

■ NL: EUROPA 2009 – Astronómia

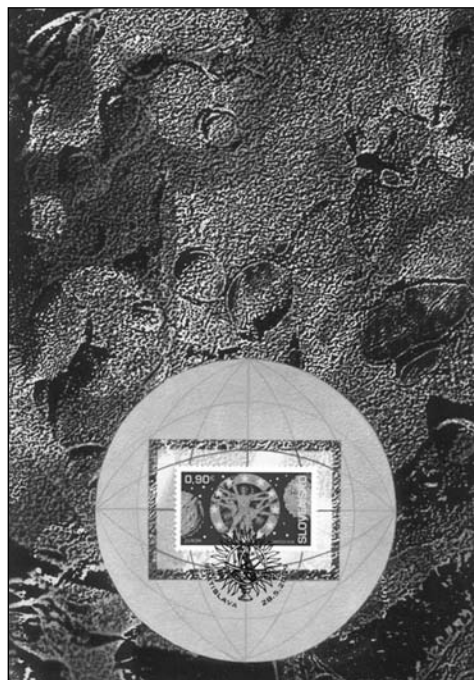
Slovenská pošta, a. s., vydala 28. 5. 2009 nálepný list k poštovej známke EUROPA 2009 – Astronómia.

Na nálepnom liste formátu A5 je zobrazený vesmír v celej šírke jeho farebného spektra. V jeho dolnej časti je nalepená poštová známka, opečiatkovaná poštovou pečiatkou s dátumom vydania 28. 5. 2009 a domicilom Bratislava.

Autorom výtvarného návrhu nálepného listu je akad. mal. Marián Komáček. Nálepný list viacfarebným ofsetom vytlačila tlačiareň KNIHTLAČ, Zohor.

Prezident SR Ivan Gašparovič sa narodil 27. marca 1941 v Poltári. Je ženatý a má dve dospelé deti. V rokoch 1959 – 1964 študoval na Právnickej fakulte Univerzity Komenského a v roku 1968 získal vedeckú hodnosť kandidáta vied a habilitoval sa na docenta. V roku 1964 nastúpil na Okresnú prokuratúru v Martine a potom na Mestskú prokuratúru v Bratislave. Od roku 1968 prednášal na Katedre trestného práva, kriminológie a kriminalistiky Právnickej fakulty UK. V roku 1990 bol prorektorom Univerzity Komenského. V rokoch 1990 – 1992 zastával post generálneho prokurátora Českej a Slovenskej federatívnej republiky v Prahe. V roku 1992 bol zvolený za predsedu Slovenskej národnej rady, podieľal sa na vzniku Ústavy SR. V rokoch 1994 – 1998 zastával post predsedu Národnej rady Slovenskej republiky a v marci až októbri 1998 bol poverený výkonom právomocí prezidenta SR. Od júla do októbra roku 2002 pôsobil ako nezávislý poslanec NR SR. V roku 2002 založil politickú stranu Hnutie za demokraciu (HZD), ktorej sa stal predsedom. V roku 2004 kandidoval na funkciu prezidenta Slovenskej republiky, zvíťazil v druhom kole priamych volieb 17. 4. 2004 a 15. 6. 2004

■ PL: Osobnosti – Žofia Bosniaková (1609 – 1644)

Slovenská pošta, a. s., vydala 2. 6. 2009 pamätný list k poštovej známke Osobnosti – Žofia Bosniaková (1609 – 1644).

Na pamätnom liste formátu A5 je zobrazený portrét Žofie Bosniakovej pod hradom Strečno. Približne v jeho strede je nalepená poštová známka, opečiatkovaná prí-

ležitosťou poštovou pečiatkou s dátumom vydania 2. 6. 2009 a s domicilom Teplička nad Váhom.

Autorom výtvarného návrhu pamätného listu je akad. mal. Marián Čapka. Pamätný list kombinovanou tlačovou technikou vytlačila tlačiareň AB Bratislava.

■ CDV: Bratislavské zberateľské dni 2009

Slovenská pošta, a. s., vydala 5. 6. 2009 príležitostný poštový lístok s vytlačenou známkou „Architektúra predrománskeho a románskeho obdobia“ so symbolom T2 50 g, zodpovedajúcej cene za list 2. triedy do hmotnosti 50 g v tuzemskom styku.

Poštový lístok je vytlačený farebným ofsetom na bielom ofsetovom papieri gramáže 160 g/m² s ochrannými prvkami – hologramom (umiestneným vpravo vedľa zvislej deliacej čiary so symbolom Slovenskej pošty v podobe rastra) a mikropísmom (v 2. linke adresovej časti je text Slovenská pošta). Registračné číslo poštového lístka je 169 CDV 162/09.

Hlavným motívom prílače na príležitostnom poštovom lístku je Bratislavský hrad.

Autorom prílače je Adrián Ferda. Poštový lístok vytlačila tlačiareň PTC Praha, a. s., prílač technikou viacfarebného ofsetu tlačiareň KNIHTLAČ, Zohor.

(spracoval -pem-)

Nové poštové sadzby

Slovenská pošta, a. s., od júla 2009 mení základné poštové sadzby. Prinášame informácie o zmenách cien najviac používaných služieb.

	list 1. triedy		list 2. triedy	
gramy	nová cena	pôvodná cena	nová cena	pôvodná cena
50*	0,60	0,53	0,40	0,33
100	0,70	0,60	0,50	0,46
500	0,80	0,63	0,60	0,50
1000	1,20	1,23	1,00	1,03
2000	2,20	2,16	2,00	1,89

*pre list s hmotnosťou do 50 gramov s rozmerom presahujúcim 23,5 cm, šírku 16,5 cm a hrúbku 0,5 cm platí cena pre 100 gramový list.

doporučený list	nová cena	pôvodná cena
	0,60	0,50

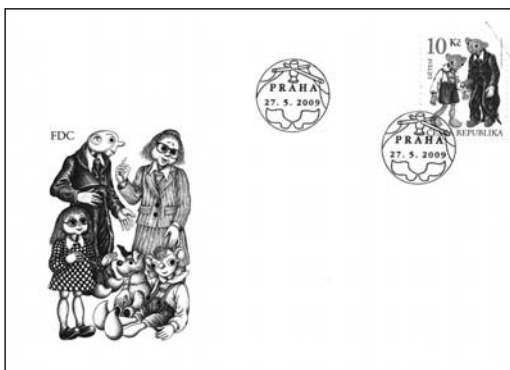
Z NOVINEK NAŠICH SUSEDOV

Česká republika

V emisnom rade Detom Česká pošta vydala 27. mája 2009 známku nominálnej hodnoty 10 Kč so známymi bábkami **divadla Spejbla a Hurvínka**. Ich duchovným otcom a interpretom bol prof. Josef Skupa (1892 – 1957). Rezbár Karel Nosek vytvoril v r. 1920 bábkú Spejbla, ktorá spolu s Gašparkom patrila k najobľúbenejším hrdinom plzeňských detí. Hurvínka vymyslel, navrhol a vytvo-

ril v r. 1926 Gustav Nosek, synovec K. Noska. Roku 1930 prof. Skupa založil prvú profesionálnu bábkovú scénu nového typu pod názvom Plzeňské bábkové divadlo prof. J. Skupu, neskôr premenované na Divadlo Spejbla a Hurvínka. Spejblova rodina sa ešte v tom roku rozrástla o ďalších členov – Hurvínkovu kamarádku Máničku a psíka Žeryka. Od r. 1945 pôsobí divadlo v Prahe. V r. 1971 základnú štvoricu postáv doplnila pani Katarína Hovorková – Máničkina starostlivá babinka. Humorne ladené príbehy zo života týchto bábkových hrdinov poznajú deti takmer na celom svete. Divadlo S+H hraje aj pre dospelých divákov, ktorým sú určené satirické komédie.

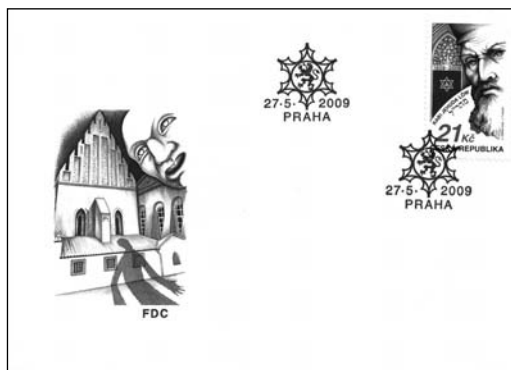
Známky vytlačila Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s., rotačnou ocelotlačou kombinovanou štvorfarebnou hĺbkotlačou na tlačových listoch s 30 známkami a v úprave pre známkové zošitky na malých tlačových listoch s ôsmimi známkami a dvoma potlačenými kupónmi (na kupóne sú ďalšie tri postavičky divadla) v celkovom náklade 960 tisíc. Znáмка má kat. č. 0599.

K 400. výročiu úmrtia **rabína Jehudu Löwa** Česká pošta vydala 27. mája 2009 známku nominálnej hodnoty 21 Kč s jeho portrétom. Znáмку (kat. č. 0600) viacfarebným ofsetom vytlačila Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s., na tlačových listoch s piatimi známkami (náklad 192 tisíc) a štyrmi potlačenými kupónmi v šachovnicovom usporiadaní.

Rabín a učenec Jehuda Liva ben Becalel (okolo 1525 – 1609), známy tiež ako Rabi Löw je významnou historickou osobnosťou. Roku 1553 se stal vrchným

zemským rabínom v Mikulove, kde pôsobil až do roku 1574, keď odešiel do Prahy. Počas svojho pôsobenia v Prahe založil talmudistickú školu, ktorú od r. 1582 viedol 10 rokov, tiež upravil pravidlá spolku Cheva Kadiša

(pohrebné bratstvo). Okrem pôsobenia ako rabín sa Jehuda Löw zaujímal o prírodné vedy, najmä o astronómiu a astrológiu. Je možné, že sa stykal s dvorným astronómom cisára Rudolfa II. Tycho de Brahom. Existuje i záznam o jeho audiencii u cisára, ktorá sa uskutočnila 16. februára 1592, ale jej obsah zostal na želanie cisára utajený. Možno, že dôvodom stretnutia mohol byť ich spoločný záujem o alchýmiu. V rokoch 1592 – 1597 bol Jehuda Löw vrchným rabínom v Poznani a od r. 1597 až do svojej smrti pôsobil ako vrchný zemský rabín Kráľovstva českého. Je pochovaný na Starom židovskom cintoríne v Prahe.

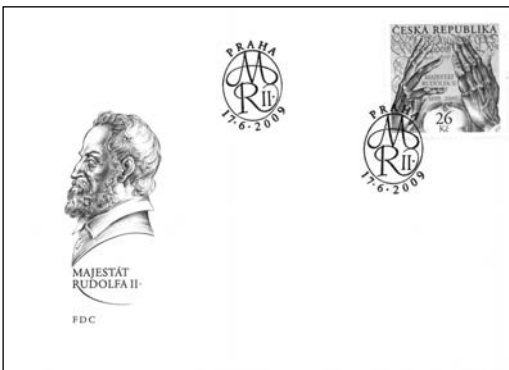
Život rabína Löwa je opradený mnohými povestami a legendami, z ktorých tá o pražskom Golemovi patrí k najznámejším. I keď rabín Löw napísal sedemnást kníh vydaných tlačou, v žiadnej sa o Golemovi nezmiel. Povešť vznikla až na prelome 18. a 19. stor. Okrem činnosti literárnej sa rabín zaoberal tiež systémom a spôsobom vzdelávania a pre svoje pedagogické názory býva porovnávaný s J. A. Komenským.

Česká pošta vydala 17. júna 2009 známku nominálnej hodnoty 26 Kč k 400. výročiu vydania **majestátu Rudolfa II.** Známky vytláčila Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s., rotačnou ocelotlačou kombinovanou štvorfarebnou hlbkotlačou na tlačových listoch s 35 známkami v náklade 700 000 kusov.

Majestát zaručujúci náboženskú slobodu vydal cisár a český kráľ Rudolf II. v júli 1609. Bol výsledkom politiky českých nekatolíckych stavov, ktoré presadili zásadu, že viera je darom Božím, a preto nemôže byť nikomu vnucovaná. Táto zásada bola uznaná už v kutnohorskom náboženskom mieri z r. 1485, potom presnejšie vyjadrená v pojednaní o Českej konfesii r. 1575 a uzákonená Majestátom Rudolfa II. Majestát odovzdal nekatolíckym stavom ich konzistor (dolný), univerzitu a dovolil zvoliť si defenzorov. Uzákonnenie takej širokej náboženskej slobody ako jedného zo základných ľudských práv bolo v európskych pomeroch úplne ojedinelé, pretože táto sloboda bola priznaná všetkým obyvateľom vrátane poddaných. Zápas o náboženskú slobodu sa zaraďuje k najväčším a celosvetovo najvýznamnejším tradíciám českých dejín.

Majestát zaručujúci náboženskú slobodu vydal cisár a český kráľ Rudolf II. v júli 1609. Bol výsledkom politiky českých nekatolíckych stavov, ktoré presadili zásadu, že viera je darom Božím, a preto nemôže byť nikomu vnucovaná. Táto zásada bola uznaná už v kutnohorskom náboženskom mieri z r. 1485, potom presnejšie vyjadrená v pojednaní o Českej konfesii r. 1575 a uzákonená Majestátom Rudolfa II. Majestát odovzdal nekatolíckym stavom ich konzistor (dolný), univerzitu a dovolil zvoliť si defenzorov. Uzákonnenie takej širokej náboženskej slobody ako jedného zo základných ľudských práv bolo v európskych pomeroch úplne ojedinelé, pretože táto sloboda bola priznaná všetkým obyvateľom vrátane poddaných. Zápas o náboženskú slobodu sa zaraďuje k najväčším a celosvetovo najvýznamnejším tradíciám českých dejín.

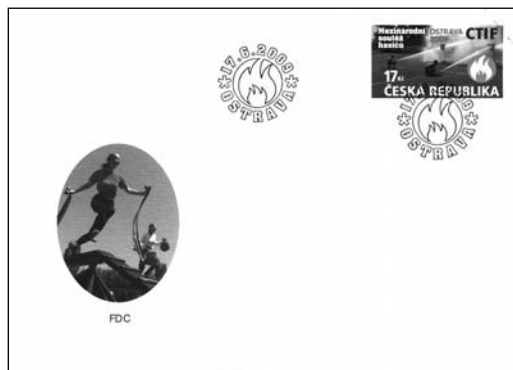

vov, ktoré presadili zásadu, že viera je darom Božím, a preto nemôže byť nikomu vnucovaná. Táto zásada bola uznaná už v kutnohorskom náboženskom mieri z r. 1485, potom presnejšie vyjadrená v pojednaní o Českej konfesii r. 1575 a uzákonená Majestátom Rudolfa II. Majestát odovzdal nekatolíckym stavom ich konzistor (dolný), univerzitu a dovolil zvoliť si defenzorov. Uzákonnenie takej širokej náboženskej slobody ako jedného zo základných ľudských práv bolo v európskych pomeroch úplne ojedinelé, pretože táto sloboda bola priznaná všetkým obyvateľom vrátane poddaných. Zápas o náboženskú slobodu sa zaraďuje k najväčším a celosvetovo najvýznamnejším tradíciám českých dejín.

K **medzinárodnej súťaži hasičov CTIF**, ktorá sa bude konať 19. – 26. júla 2009 v Ostrave, Česká pošta vydala 17. júna 2009 známku nominálnej hodnoty 17 Kč, vytláčenu viacfarebným ofsetom v náklade 1,5 mil. kusov.

CTIF (Comité technique international de prévention et d'extinction du feu – Mezinárodný technický výbor

prevencie a hasenia požiarov) je najvýznamnejšia celosvetová organizácia hasičov. Bol založený v Paríži už v r. 1900. Česká republika je zastúpená v CTIF Českým národným výborom CTIF, ktorý poriada XIV. medzinárodné hasičské súťaže a XVII. medzinárodné súťaže hasičskej mládeže, tzv. hasičské olympiády. Hasičská olympiáda bola vo všetkých štátoch, kde sa konala, považo-

vaá za akciu celoštátneho významu. Súťaže v Ostrave sa zúčastní okolo 3 500 priamych aktérov (športovcov, rozhodcov, organizačných pracovníkov a významných hostí) z viac ako 30 krajín sveta. Súťaží sa v klasických disciplínach CTIF mužov, žien a detí a v disciplínach požiarného športu.

Rakúsko

K 850. výročiu mesta **St. Pölten**, dnes hlavného mesta Dolného Rakúska, Rakúska pošta vydala 2. mája 2009 známku nominálnej hodnoty 55 centov s námetom

historického vyobrazenia mesta. Mesto leží na trase diaľnice A1 spájajúcej mestá Viedeň a Salzburg a je známe svojím barokovým centrom, Festivalovým domom, vežou so zvonkohrou a Krajinským múzeom.

Známku ošetom vytlačila tlačiareň Joh. Enschedé Stamps B. V. v náklade 400 000 ks.

Rakúska pošta vydala 7. mája 2009 známku nominálnej hodnoty 55 centov k **stému výročiu parníka Thalia**, ktorý je jediným prevádzkovaným parníkom na skrutkový pohon v Európe. Postavený bol v roku 1909

v Drážďanoch, premával do roku 1974, keď bol po poruche odstavený. Po 14 rokoch (1988) po rozsiahlych reštauračných prácach bol opäť daný do prevádzky ako „vlajková“ výletná loď na rakúskom jazere Wörthersee. Dvojvalcový motor má výkon 110 kW, jeho dĺžka je 39,35 m, najväčšia šírka 6,3 m a nosnosť 300 cestujúcich.

Známku ošetom vytlačila tlačiareň Joh. Enschedé Stamps B. V. v náklade 400 000 ks.

Pri príležitosti 140. výročia **Viedenskej štátnej opery** Rakúska pošta vydala 25. mája 2009 známku nominálnej hodnoty 1 euro.

Viedenská štátna opera patrí k trom najvýznamnejším divadelným scénam na svete. Operné predstavenia sa vo Viedni konajú už od r. 1688. Jasne členená mohutná budova Opery s historizujúcimi prvkami ranej francúzskej renesancie vznikla v rokoch 1861 – 1869. Dvorné divadlo Opery slávnostne otvorili 25. mája 1869 uvedením Mozartovho Dona Giovanniho. V roku 1945 bola opera zasiahnutá bombou a vyhořela. Rekonštrukčné práce trvali až do r. 1955. Druhé otvorenie Opery sa konalo 5. novembra 1955 uvedením Beethovenovho Fidelia.

Medzinárodnú pozornosť každoročne budí známy Viedenský operný bál ako vyvrcholenie plesovej sezóny.

Známku ošetom vytlačila tlačiareň Joh. Enschedé Stamps B. V. v náklade 400 000 ks.

Ako v poradí tretiu sériu v emisnom rade **Legends Formule 1** Rakúska pošta vydala 27. mája 2009 hárček so štyrmi známkami nominálnej hodnoty po 55 centov

s portrétmi týchto jazdcov: Bernie Ecclestone, Gilles Villeneuve, James Hunt a Wolfgang Berghe.

Známku ošetom vytlačila Rakúska štátna tlačiareň v náklade 250 000 ks.

V rámci tohtoročného Medzinárodného roka astronómie a v tomto duchu prijatého námetu **Astronómia**

verejnými poštovými operátormi PostEurop v rámci emisného radu EUROPA Rakúska pošta vydala 5. júna 2009 známku nominálnej hodnoty 65 centov. Na známke je vyobrazený prvý rakúsky Nanosatellit TUGSAT-1, ktorý bol vyvinutý pre výskumnú úlohu „BRITE-Austria“ (Bright Target Explorer).

Známkou osetom vytlačila Rakúska štátna tlačiareň v náklade 600 000 ks.

V rámci emisného radu **Svetové kultúrne dedičstvo** Rakúska pošta vydala 12. júna 2009 známku nominálnej hodnoty 1 euro s námetom historického starého mesta Graz, zapísaného v tomto zozname UNESCO.

Historické centrum mesta Graz vyžaruje znaky stáročia trvajúcej prítomnosti kráľovského rodu Habsburgovcov. Ide o stredoeurópsky mestský celok, ktorý spája rôzne architektonické a umelecké štýly už od stredoveku. Hlavným symbolom mesta je zámocový vrch Schlossberg s hodinovou vežou a pevnosťou z 9. storočia. Na zoznam UNESCO bolo historické centrum mesta Graz zapísané roku 1999.

Známkou rotačnou ocelotlačou kombinovanou hĺbkotlačou vytlačila Rakúska štátna tlačiareň v náklade 500 000 kusov.

Maďarsko

Na storočnicu narodenia **básnika Miklósa Radnótiho** (5. 5. 1909 – 9. 11. 1944) Maďarská pošta vydala 5. mája 2009 známku nominálnej hodnoty 280 forintov s jeho portrétom. Na pozadí známky sú rukopisné úryvky z dvoch jeho básní. Radnóti bol mimoriadne nadaný poét, keď už ako 20-ročnému uverejňovali jeho básne.

Študoval na filozofickej fakulte

v Szegede, počas štúdií si obľúbil francúzsku literatúru. Viackrát navštívil Paríž, prekladal z francúzskej literatúry hlavne básne Apollinaira.

Počas vojny bol povolaný do pracovnej roty a pri ústupe v r. 1944 ako nevládneho, ťažko chorého zastrelili a bol pochovaný do masového hrobu. O 18 mesiacov pri exhumácii hrobu našli v jeho uniforme notes s poslednými básňami.

Autorom známky je Zsolt Vidák, známku osetom vytlačila Állami Nyomda v Budapešti v náklade 300 tis. kusov

V rámci spoločného vydania **EUROPA** Maďarská pošta vydala hárček so štyrmi známkami v hodnotách 2 x 100 a 2 x 230 Ft. Známkou sú venované talianskemu hviezdárovi Galileo Galileovi (15. 2. 1564 – 8. 1. 1642). Galileo objavil okrem iných štyri najväčšie mesiace planéty Jupiter a v r. 1612 planétu Neptún. Bol zástancom Kopernikovej heliocentrickej teórie, za čo bol súdený inkvizíciou. Počas procesu Galileo v strachu o svoj život svoje učenie odvolal, avšak po súde vyslovil dodnes známu vetu: Eppur si muove! – a predsa sa točí!

Pápež Ján Pavol II. zvláštnym výnosom zrušil 31. októbra 1992 rozsudok inkvizície nad Galileim.

Autorom hárčka je Péter Nagy a osetom ho vytlačila tlačiareň Pénzjegynyomda Budapest v náklade 300 000 kusov (obr. na 2. str. obálky)-

Pred 500 rokmi, 10. júla 1509 sa vo francúzskom Noyone narodil humanistický vedec, cirkevný reformátor **Ján Kalvín** – pôvodným menom Jean Calvin alebo Cauvin. Zomrel v Ženeve 27. mája 1564. Maďarská pošta si túto udalosť pripomenula 22. mája 2009 vydaním známky s jeho portrétom.

Kalvín už ako 26-ročný uverejnil svoje najdôležitejšie dielo „Institutio Religionis Christianae“ – u nás známe pod názvom „Kresťanské náboženstvo“. Toto svoje dielo celý život upravoval a dopĺňal. Pôsobil v Ženeve a svojimi dielami sa okrem reformovania cirkvi významne podieľal na vytvorení spisovného francúzskeho jazyka a čo je možno menej známe – poskytol ideologický základ rozvoja kapitalizmu.

Z jeho teologických diel vznikla jedna odnož reformovanej cirkvi – kalvinizmus, stúpenci tohto učenia sa nazývajú kalvíni.

Známkou má nominálnu hodnotu 200 Ft, jej autorom je György Oláh a osetom ju vytlačila Állami Nyomda v náklade 350 000 kusov.

(spracoval -pem-)

Košický hářček – rozlíšenie hářčekových polí podľa skutočného umiestnenia na tlačovej doske (XVI)

Jaroslav Čtvrtečka

VI. Kombinácia tlačových dosiek

Pri bližšej identifikácii jednotlivých HP najprv určíme **polohu hářčka** na tlačovom hářku a označíme ju číslami 1 až 15. Jednotlivé farby zoradíme takto:

1 – sivozelená farba, 2 – modrá farba, 3 – červená farba.

Napr. kombinácia v tvare 9 (10)/112 znamená – po prečíslovaní HP 9, (pôvodne HP 10), 1. tlačová doska pre farbu sivozelenú, 1. tlačová doska pre farbu modrú a 2. tlačová doska pre farbu červenú.

Toto označenie sa aj po rokoch (Kassay: Košické známky, 1972) javí ako výhodné.

Každé HP má rovnaký počet možných kombinácií. Teoreticky je ich počet osem (222, 111, 112, 211, 221, 122, 121, 212). Všetky kombinácie sa však nemusia vyskytnúť.

VI. 1 Štatistický súbor

- **štatistický súbor výskytu jednotlivých kombinácií po spracovaní údajov získaných zo štúdia vyše 11 000 hářčkov:**

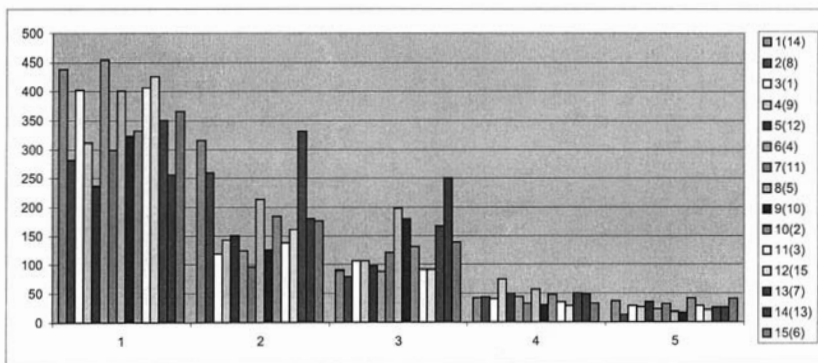
VI. 1.1 Vyhodnotenie štatistického súboru

AP / Kom.	222	111	112	211	221	122	121	212	Počet A	Počet Ko
1(14)	438	315	90	42	36	0	0	0	921	5
2(8)	282	260	79	43	13	0	0	0	677	5
3(1)	402	119	106	40	28	1	0	0	696	6
4(9)	312	143	106	75	26	0	0	0	662	5
5(12)	237	151	97	49	35	0	0	0	569	5
6(4)	454	124	88	44	22	2	0	0	734	6
7(11)	299	96	121	32	31	0	0	0	579	5
8(5)	401	214	198	57	18	2	0	0	890	6
9(10)	323	126	179	29	17	0	0	0	674	5
10(2)	332	184	131	47	41	1	0	0	736	6
11(3)	406	138	92	35	28	1	0	0	700	6
12(15)	426	162	92	28	21	3	0	0	732	6
13(7)	351	331	167	50	25	1	0	0	925	6
14(13)	256	180	250	48	25	0	0	1	760	6
15(6)	366	176	139	32	40	1	0	0	754	6
Součet	5285	2719	1935	651	406	12	0	1	11009	84
%	48,01	24,70	17,58	5,91	3,68	0,11	0,00	0,01	100,00	

Štatistický súbor, získaný z počtu 11 009 hářčkov, ktorý predstavuje 1,85 % vytlačovaných HP (uvádzaného nákladu), poskytuje tieto základné informácie:

- **percentuálne a číselné vyjadrenie výskytu počtu jednotlivých kombinácií**

- **graf počtu výskytu kombinácií 222, 111, 112, 211, 221 na HP 1 až 15**

kombinácia:

222 – 48,01 %	asi 19 205 tlačových hárkov A2
111 – 24,70 %	asi 9 880 tlačových hárkov A2
112 – 17,58 %	asi 7 030 tlačových hárkov A2
211 – 5,91 %	asi 2 360 tlačových hárkov A2
221 – 3,69 %	asi 1 480 tlačových hárkov A2
122 – 0,11 %	asi 45 tlačových hárkov A2

kombinácia **212 prakticky nulový výskyt** – nájdený zatiaľ len jeden exemplár, kombinácia **121 nulový výskyt**, ale existencia sa nedá vylúčiť.

• **náklad tlače jednotlivými tlačovými doskami (TD):** farba sivozelená TD 1 – náklad **16 955** hárkov A2; TD 2 – náklad **23 045** hárkov A2, farba modrá TD 1 – náklad **19 275** hárkov A2; TD 2 – náklad **20 725** hárkov A2, farba červená TD 1 – náklad **13 720** hárkov A2; TD 2 – náklad **26 280** hárkov A2.

• poradie použitia tlačových dosiek – pri tlači sa **ako prvé použili tlačové desky s označením 2**

• **čiastočné skreslenie štatistického súboru**, vytvoreného prevažne na základe zbierok špecialistov, prihladajúcich viac na kvalitu a menej na kvantitu.

Pri viacročetných kombináciách **222, 111** je skutočný výskyt vyšší, pri kombinácii **222** asi **50 %** a pri kombinácii **111** asi **25 %**.

Pri málopočetných kombináciách **211, 221** je skutočný výskyt naopak nižší, pri kombinácii **211** asi **5,5 %**, pri kombinácii **221** asi **3,5 %**.

Relatívne najviac je skreslený výskyt kombinácie 122, ktorá sa dosiaľ nenašla na všetkých HP.

VI. 2 Kombinácia tlačových dosiek a špecializácia

Pri budovaní zbierky Košických hárčeka možno vytvoriť:

- základnú špecializáciu** – skompletizovanie sady 15 HP bez rozdielu kombinácií.
- postupnú špecializáciu** – skompletizovanie viacročetných kombinácií 222, 111 a 112 do celkového počtu 45 HP. Je určená väčšine špecialistov.
- úplnú špecializáciu** – skompletizovanie sady piatich dostupných kombinácií 222, 111, 112, 211 a 221 do celkového počtu 75 HP. Je určená najnáročnejším špecialistom.
- výberovú špecializáciu** – navyiac skompletizovanie kombinácie 122, prípadne kombinácií 212 a 121. Ide o náhodné získavanie jednotlivých kombinácií. Dostupnosť úplnosti tejto špecializácie je čisto teoretická.

Autor štúdie hľadá ďalších spolupracovníkov pri získavaní nových informácií o Košickom hárčeku. Kontaktná adresa jarda.ctvrtecka@seznam.cz

(pokračovanie)

PREHĽAD PRÍLEŽITOSTNÝCH PEČIATOK máj – jún 2008

dátum, domicil, text pečiatky, autor, farba

■ 17. 05. 2009 Sliac: **40 ROKOV ZVÄZU SLOVENSKÝCH FILATELISTOV** • Igor Benca • čierna

■ 23. 05. 2009 Košice 1: **X. VÝROČIE DIŠTRIKTU** • František Horniak • čierna

■ 2. 06. 2009 Teplička nad Váhom: **INAUGURÁCIA POŠTOVEJ ZNÁMKY ŽOFIA BOSNIAKOVÁ** • Marián Čapka • čierna

■ 3. 06. 2009 Marianka: **150 ROKOV OD ZAČATIA PRIEMyselNEJ ŤAŽBY A SPRACOVANIA BRIDLICE** • Peter Holenka • čierna

■ 4. 06. 2009 Bratislava 25: **NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SR** • Vladislav Rostoka • čierna

■ 05. a 06. 06. 2009 Bratislava 5: **BRATISLAVSKÉ ZBERATEĽSKÉ DNI** • Adrian Ferda • čierna

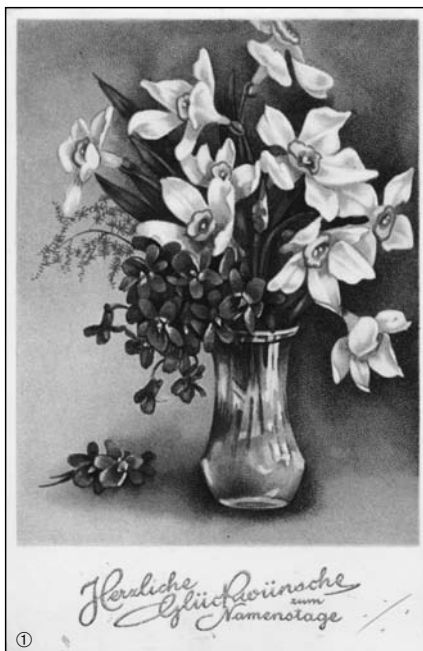
MALÁ ŠKOLA FILOKARTIE (12)

Alex Urminský

8. 3 Spoločnosť

Slovo spoločnosť je filozofickou kategóriou, ktorá skúma vzťahy medzi jednotlivcami a skupinami ľudskej populácie navzájom, ale aj voči hmotnému svetu, v ktorom žijú. Najmenším spoločenským vzťahom sú dvaja ľudia, priatelia, manželia, susedia... Najmenšou spoločenskou jednotkou je rodina. Blahoprajné pohľadnice sú jedným z komunikačných prostriedkov medzi jednotlivcami, rodinami, spoločenstvami. Podrobne to bolo rozobrané v časti o pohľadniciach ako prostriedku masovej komunikácie na prelome 19. a 20. storočia. Pohľadniciam k Vianociam, Novému roku a Veľkej noci bolo venované už dostatok priestoru, preto sa venujme pohľadniciam k osobným sviatkom jednotlivca.

Kým na vianočných a novoročných pohľadniciach sa využívali atribúty dostatku, hojnosti a šťastia pre celú

Zátišie s kvetmi. Neskorá litografia z rakúskej produkcie v medzivojnovom období. Kvetý sú jedným z najčastejších, možno podať dominantným námetom pohľadnic k osobným sviatkom od ich zavedenia až do súčasnosti.

„Láska k matke“ na anglickej pohľadnici odoslanej v roku 1914 zo žilinskej stanice matke do Kluknova.

rodinu, pohľadnice k osobným sviatkom prezentujú atribúty vzťahu pisateľa k adresátovi – priateľstvo, láska, spomienky, očakávanie a podobne. Všimnime si, že napriek tomu, že pohľadnice sú vyrobené v rôznom období a rôznou technikou, na všetkých je text vytlačeneý kníhtlačou. Má to veľmi praktický dôvod. Jeden námet môže použiť výrobca na pohľadnice na viaceré účely (meniny, narodeniny, Nech žije). Netrvalo dlho po vzniku pohľadnic k meninám a narodeninám a objavili sa pohľadnice vyjadrujúce vzťah k matke. Dnes ťažko zodpovedať otázku, čo bolo skôr, či pohľadnice písané matkám od detí, ktoré už opustili rodinné hniezdo (či už natrvalo – svadba, alebo dočasne – škola, vojenčina), alebo bol skôr inštitút Dňa matiek. Ten sa neskôr v časti Európy zovšeobecnil a presunul na Medzinárodný deň žien. Teraz oba tieto inštitúty existujú paralelne a zbierka týchto pohľadnic z územia Československa a Slovenska by sa ťažko vtesnala do jedného albumu. Najčastejším motívom pohľadnic matkám je matka a dieťa

(v náručí, s kyticou, s podanou rukou a p.), čo však vždy nemusí byť.

Medzi spoločenské pohľadnice radíme aj tie, ktoré prezentujú väčšie spoločenské komunity. Oni sa nakoniec slovom spolok – spoločnosť aj samé tak označujú. V encyklopédiach nájdeme stovky spolkov a spoločností pôsobiacich na našom území. Mnohé z nich vydávali, či aspoň vydali nejakú tú pohľadnicu. Za túto veľkú kategóriu spoločenských pohľadníc uvediem aspoň jeden spo-

Pohľadnica Čs. obce sokolskej podľa originálu Martina Benku, pozývajúca Slovákov na zlet SOKOLA v roku 1926 do Prahy.

lok, ktorý ich vydal celé desiatky a s obľubou sa zbierajú.

Do skupiny spoločnosť radíme aj žánrové pohľadnice prezentujúce určitú ľudskú činnosť, ako napr. na uvedenej pohľadnici možno dedukovať, že ide o sprievod odvedeného regrúta, čo bolo ešte v 50. rokoch 20. storočia aj na Slovensku bežné. K tejto svojím spôsobom prestížnej udalosti v živote mladého muža sa konali rôzne oslavy a podujatia. Na slovenských dedinách to boli „regrútske zábavy“ a sprievody po dedine. Tí, čo neboli odvedení, v kúte smútili, a odvedení často už v prvých dňoch po narukovaní. Pohotiví vydavatelia reagovali vydávaním pohľadníc aj s touto tématickou (obr. 5).

Polovničný motív patrí v žánrovnej tvorbe pohľadníc k tým frekventovanejším. Z hľadiska výkonu polovného práva ho radíme do skupiny príroda. Pohľadnice zobrazujú jednak polovníkov s typickou „výstrojou a výzbrojou“, zelený polovničný oblek s „rajtkami“ do číriem, klobúčik vyzdobený trofejnými pierkami, puška a ďalekohľad. Polovničný pes buď zrovna beží za zastrelenou zverou, alebo dychtivo sleduje okolie a čaká na povel svojho pána.

Na polovničných pohľadniciach vidno často aj zver v behu, letiacu, či ako trofej. Tejto téme je venovaná aj 9-kusová emisia celinových fotopohľadníc GPH 46 z roku 1951.

Pohľadnice vydávané loveckými spolkami ako pozvánky na lov, na polovničné plesy a iné slávnosti môžu byť radené aj do skupiny spoločnosť. Na viacerých hradoch a zámkoch sa zachovali zbierky loveckých trofejí ich majiteľov a sú námetom pohľadníc interiérov týchto pánskych sídiel. Na Slovensku napríklad kaštieľ v Svätom Antone (Antole), kde lovil bulharský cár Ferdinand I. Coburg, na hrade Červený Kameň, ale aj inde. V Čechách polovničné pohľadnice vydávali redakcie polovničných časopisov (obr. 4).

Polovničné spolky, spoločnosti, vlastníci lovných revírov vydávali často vlastné pohľadnice. Veď v období do r. 1950 a po roku 1990 sa polovníci grupovali zo spoločensky významných, a teda aj bohatých členov.

Život na maďarskej Puste nebol iba o práci, ale aj o zábave. Cigánski muzikanti vedeli kedy a u koho sa bude oslavovať a oni pri tom predsa nemohli chýbať. Ani u nás, na Slovensku (obr. 6).

Vďačnými „spoločenskými“ pohľadnicami k meninám či narodeninám boli obrazy so skupinkami podpíntých pánov vracajúcich sa nadránom z krčmy (obr. 7). Často aj domy na uliciach, ktorými kráčali, boli „rozťancované“. Veľké spoločenské udalosti, napríklad vysviacka kostolov, zvonov, otváranie významných spoločenských budov či odhalovanie pamätníkov padlým,

Polovník, honec, polovný pes a zastrelená padajúca jarabica. Výrečná pohľadnica s polovničkou tematikou. Bez dlhého váhania vieme, kam ju zaradiť.

Litografická pohľadnica zo začiatku 20. storočia s veselou spoločnosťou na voze.

významným osobnostiam a udalostiam, vydávali obce, mestá, alebo prípravné výbory pohľadnice. Niektoré boli zároveň pozvánkami, alebo aj zlosovateľnými tombolovými lístkami. Uvediem, že v Piešťanoch boli vydané takéto pohľadnice ku koncertom k výročiam Franza Schuberta a L. v. Beethovena, ale aj k národopisnej slávnosti v roku 1936.

Ovela ušľachtilejšie ciele má medzinárodná organizácia známa pod písmenom E, čo je začiatočným písmenom názvu umelého jazyka a spolkov ESPERANTO. Jeho zakladateľ L. L. Zamenhof (1859 – 1917) vydal jeho prvú učebnicu v roku 1887. Prvú slovenskú učebnicu esperanta vydal v r. 1907 A. Škarvan. Bez nadsádzky možno povedať, že esperantisti sú najväčšou skupinou používajúcich na svoje kontakty v celosvetovom meradle práve pohľadnice. Možno v každej krajine boli vydané pohľadnice pre členov tejto celosvetovej organizácie. Sám som mal možnosť prezrieť si množ-

stvo pohľadníc u jedného imobilného esperantistu. Nepoužil som slovo zbierka, lebo on nezbera pohľadnice, on ako invalid, ktorý neopúšťa byt, v ktorom žije, prostredníctvom esperanta a pohľadníc sa kontaktuje „s celým svetom“. Znie to ako nadsádzka, ale pohľadnice má zo všetkých svetadielov, z veľkého množstva známych i menej známych krajín, ale aj ostrovov. Sám nikde nebol, ale ak zavíta esperantista do mesta jeho bydliska, určite ho navštívi a dorozumia sa aj keď je z Bangladéšu.

Abý som potvrdil vydávanie esperantských pohľadníc aj u nás, v roku 1949 vydala čl. pošta 32 kusovú sériu číslovaných

Na zdravie! Prosit! Živjót! A pohár dobrého vína. Ved sa vravi, že po dobrom víne prichádzajú aj dobré myšlienky. Vidno, že spoločnosť pila dobré víno!

pohľadníc CPH 1. Sú medzi nimi pohľadnice Praha – Esperantské srdce Europy, Ostrava – Esperantská vysielačka, Turčiansky svätý Martin – sídlo slovenského esperantského ústavu, a ďalšie. ■

TK Gibraltár – V. a záverečná časť

V predchádzajúcich častiach (MOT 130, 131, 133 a 134) som začal bližšie opisovať a predstavovať TK Gibraltáru. Údajmi o čipovej karte číslo GIB-C-22 som skončil predchádzajúcu IV. časť a dnes pokračujem opisom ostatných čipových kariet Gibraltáru.

Nasleduje skupina štyroch TK od čísla GIB-C-23 po číslo GIB-C-26, ktoré boli vydané na začiatku roka 2000 pri príležitosti Milénia. Na averze kariet sú zobrazené obrázky významných udalostí a osobností z histórie Gibraltáru. Na reverze kariet sú podrobné čierne texty na bielom podklade, vrátane čipu. Kresba na TK GIB-C-23 zobrazuje vztyčovanie anglickej vlajky v roku 1704 za prítomnosti admirála Sira Georga Rooka pri príležitosti, keď sa Gibraltár dostal pod britskú správu, čo bolo nakoniec potvrdené v roku 1713 tzv. Utrechtskou dohodou. TK má 100 jednotiek alebo 8 libier a náklad 5 000 ks (obr. 1). Nasledovala TK GIB-C-24, na ktorej je kres-

ba z veľkej bitky v rokoch 1779 – 1783 a kresba generála Georga Augustusa Eliotta. Táto TK má 25 jednotiek alebo 2 libry a náklad 5 000 ks. Pokračovala TK GIB-C-25, ktorá zobrazuje bustu Sira Georga Dona, ktorý bol prvým guvernérom Gibraltáru v rokoch 1814 – 1831. TK má 25 jednotiek alebo 2 libry a náklad 5 000 ks. Poslednou z tejto série bola karta, na ktorej vľavo je časť fotografie zachytávajúcej evakuáciu civilného obyvateľstva počas vojny v roku 1940, časť písomného dokumentu o evakuovanej osobe a vpravo je symbol z referenda, ktorým sa v roku 1967 rozhodovalo o osude Gibraltáru. Vieme, že aj v tomto referende dali obyvatelia jasne

najavo, že aj naďalej chcú žiť pod správou Veľkej Británie, a nie Španielska. TK GIB-C-26 má 25 jednotiek alebo 2 libry a náklad 5 000 ks.

Ďalšia samostatná karta z roku 2000 pripomína 75. výročie založenia sprievodcovskej asociácie. TK má 25 jednotiek alebo 2 libry a náklad 5 000 ks.

V roku 2000 bola vydaná aj ďalšia samostatná karta, ktorá svojou kresbou dokumentuje Európsky deň (3. december) postihnutých osôb. TK má 25 jednotiek alebo 2 libry a náklad 5 000 ks.

V roku 2001 bolo vydané prvé a zatiaľ aj jediné 4-kusové puzzle (v tvare 2 x 2 kusy) na tému divoko žijúcich zvierat v Gibraltáre. Na TK číslo GIB-C 29 až 32 sú na averze vyobrazené zvieratá – malé sovy, zajace,

netopiere a červené líšky. Puzzle vytvára obrazec konárov na strome, na ktorých vľavo hore sú malé sovy (obr. 2) a vpravo hore netopiere a kmeňa stromu, pri ktorom vľavo dolu sú zajace (obr. 3) a vpravo dolu červené líšky. Všetky karty majú nominálnu hodnotu po 25 jednotiek alebo po 2 libry a náklad po 3 000 kusov.

Ďalšou sériou v roku 2001 bola 3-kusová, zobrazujúca niektoré významné obdobia života Gibraltáru, ktoré zachytili noviny. Prvá karta pripomína 200 rokov chronológie Gibraltáru (1801 až 2001). Na averze je obraz miestnych novín z tohto obdobia a na reverznej strane budova, v ktorej sa tieto noviny tlačili. Karta GIB-C-33 má nominálnu hodnotu 50 jednotiek alebo 4 libry a náklad 3 000 kusov. Nasledovala TK, ktorá si na

avertznej strane pripomínala články z novin z vojnového obdobia a na reverznej strane dominuje obraz vojnového stavu, ktorý bol v roku 1940 v prístave v Gibraltári. Karta GIB-C-34 má nominálnu hodnotu 100 jednotiek alebo 8 libier a rovnaký náklad 3 000 kusov. Nakoniec to bola TK s pripomenutím si článkov z novin na avertznej aj reverznej strane, ktoré opisovali návštevu Gibraltáru ešte vtedy mladej britskej kráľovnej v roku 1954. Karta GIB-C-35 má nominálnu hodnotu 100 jednotiek alebo 8 libier a rovnaký náklad 3 000 kusov.

Späťosť Gibraltáru s Veľkou Britániou je vidieť na mnohých kartách, preto niet divu, že ďalšou kartou v roku 2001 si Gibraltár pripomínal 75. narodeniny kráľovnej Alžbety II. Na avertznej strane je vyobrazená sediacia kráľovná spolu so sediacou kráľovskou gardou v Gibraltári (obr. 4 – na obálke) a na reverznej strane pochádzajúci kráľovský regiment pred Buckinghamským palácom v Londýne v marci 2001, sídlom kráľovnej. Karta GIB-C-36 má nominálnu hodnotu 50 jednotiek alebo 4 libry a náklad 3 000 kusov.

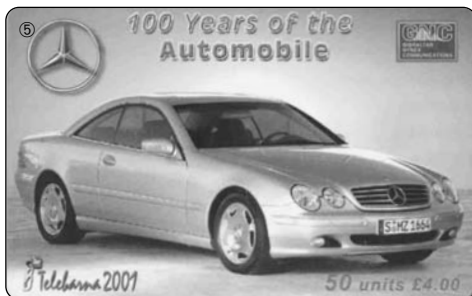
V roku 2001 TK pripomenula aj 125. výročia od založenia miestneho veslárskeho klubu. Na avertznej aj reverznej strane sú vyobrazení veslári na vode. Karta GIB-C-37 má nominálnu hodnotu 100 jednotiek alebo 8 libier a náklad 3 000 kusov.

Rok 2001 bol nezvyčajne bohatý na vydávanie TK v Gibraltári. Ďalším významným milníkom, ktorý si Gibraltár pripomenul na dvoch kartách, bolo 100 rokov automobilu, v súvislosti s výstavou Telearna 2001 v Španielsku. Na prvej karte GIB-C-38 je vyobrazený automobil BMW, na avertznej strane jeden zo špičkových modelov tejto automobilky ako kabriolet a na

reverznej strane jeden zo starých modelov (obr. 5). Na druhej karte GIB-C-39 je automobil Mercedes, na avertznej strane jeden zo špičkových modelov tejto automobilky vo verzii sedan (obr. 6) a na reverznej strane pravdepodobne jeden z prvých z jej modelov.

Záverečnou 4-kusovou sériou číslo GIB-C 40 až 43, vydanou v roku 2001 bola séria, ktorými si Gibraltár pripomenul 75. výročie vynájdenia telefónu. Na averze aj reverze kariet postupne defilujú rôzne obrazy z vývoja

a zdokonaľovania telefónu až po dnešnú dobu, vrátane internetu. Prvé tri karty zo série majú nominálnu hodnotu po 25 jednotiek alebo po 2 libry a náklad po 3 000 kusov a štvrtá karta má nominálnu hodnotu 100 jednotiek alebo 8 libier a náklad tiež 3 000 kusov.

V súvislosti s podporou malého podnikania v Gibraltári bola v roku 2002 prostredníctvom Gibraltárskej federácie malých podnikov (GFSP) vydaná karta, ktorá propagovala XIII. konferenciu SMES (zruženie malých podnikov v Európe) z apríla 2002. Karta GIB-C-44 má nominálnu hodnotu 50 jednotiek alebo 4 libry a náklad dokonca len 2 000 kusov.

Pri príležitosti 250. výročia založenia miestnej Veľkej lóže 1752 – 2002 boli v roku 2002 vydané 2 karty GIB-C-45 a 46. Na oboch kartách na averze aj reverze sú

symboly tohto uzavretého spolku, členské karty z jednotlivých jeho období (obr. 7). Obidve karty majú nominálnu hodnotu po 25 jednotiek alebo po 2 libry a náklad po 2 000 kusov. Tieto karty sa súčasne vyznačujú aj novým logom spoločnosti Gibtelecomu, teda spoločnosti, ktorá vydáva karty Gibraltáru.

V roku 2003 Gibraltár nevydal žiadnu kartu. Poslednou vydanou kartou v Gibraltári bola karta číslo GIB-C-47, vydaná ešte v roku 2004. Jej námetom bolo pripomenutie 300 rokov existencie Gibraltáru (1704 – 2004). Karta má nominálnu hodnotu 50 jednotiek alebo 4 libry a náklad tiež 2 000 kusov.

Spracoval: **mjobek**

Balíková pošta medzi Protektorátom Čechy a Morava a Slovenskom

Rozdelenie zvyšku Československa v marci roku 1939 na dva následnícke štátne útvary, Slovenský štát a Protektorát Čechy a Morava (PČM), nepretrhlo všetky obchodné vzťahy medzi firmami na oboch častiach rozdeleného územia, a tieto zabezpečovala z časti i pošta. Podľa množstva zachovaných dokladov sa pravdepodobne rozšírila filatelistická korešpondencia. Obálky z tejto korešpondencie sú často zobrazované na stránkach známkových a aukčných katalógov týkajúcich sa uvedených známkových území.

Okrem rozsiahlej filatelickej listovej korešpondencie možno v obmedzenej miere doložiť i výmenu balíkových zásielok na základe zachovaných balíkových sprievodiek. Niekoľko týchto sprievodiek k balíkom, zaslaných z územia Protektorátu

↑ Zadná strana medzinárodnej doberkovej sprievodky CDP 17

použitej k balíku s doberkou, poslanému na pošte Praha 2 dňa 10. 1. 1940, adresátovi v Krajinu na Slovensku. Slovenskou doplatnou známkou hodnoty 40 halierov je uhradený poplatok za avizovanie balíka po jeho príchode na adresnú poštu. Doplatnými známkami (3 x 1 Ks) je doložené uhradenie poplatku pre Poštovní sporiteľňu Bratislava za sprostredkovanie úhrady doberky do PČM.

Predná strana medzinárodnej doberkovej sprievodky CDP 17 použitá poštou PČM k balíku s doberkou 115 K z Prahy do Krajného v januári roku 1940. Na sprievodke čs. pôvodu je použitá i čs. podacia a doberková nálepka. Poplatkový list číslo 416 so slovenským textom bol pripojený k sprievodke na pošte Bratislava 1. Obsahuje rozpis poplatkov, ktoré treba vybrať pri doručení balíka, ku ktorému medzinárodná doberková sprievodka patrí.

← Čechy a Morava na Slovensko, sa pokúsím priblížiť na základe pohľadu filatelistu – zberateľa

dokladov poštovej prevádzky na Slovensko a zároveň zberateľa dokladov kolkovej filatelie.

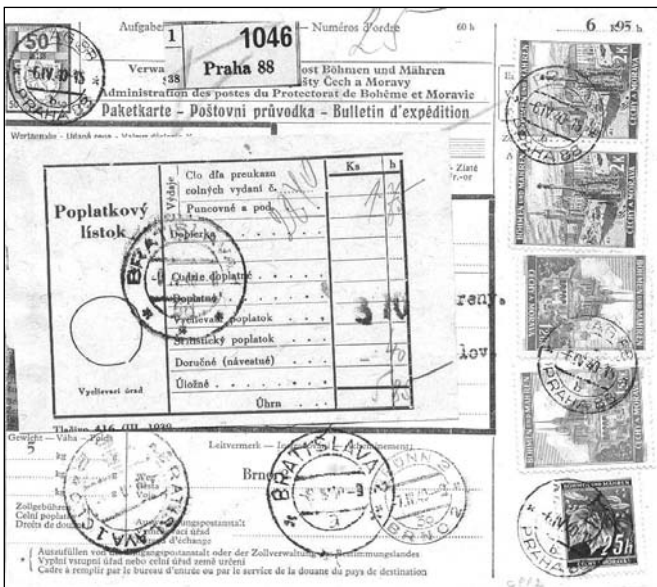
Prvá z medzinárodných sprievodiek je dvojjazyčná česko – francúzška CDP17 s vytlačeným čs. kolkom vzoru 1938 v hodnote 50 halierov. Bola použitá k balíku s dobierkou z Prahy do Krajného. Podobne ako medzinárodná balíková sprievodka je i podacia a dobierková nálepka čs. pôvodu. Balík, ku ktorému sprievodka patrí, bol podaný na pošte Praha 2 / Prag 2 s rozlišovacím znakom „2c“. Poplatok za balík vo výške 10,95 K je uhradený nalepením výplatných známok PČM v hodnotách 10 K+50 h + 2 x 20 h + 5 h znehodnotených dennou dvojjazyčnou pečiatkou podacej pošty s dátumom 10. I. 1940. Sprievodka bola pravdepodobne i s balíkom postúpená na výstupnú poštu z PČM na Slovensko, ktorou bolo Brno 2, čo dokladuje provizórna smerová nálepka s rukopisnou šífrou „Brno 2“.

Do Brna balík došiel 11. I. 1940, odtiaľ bol balík odoslaný do Bratislavy 12. I. 1940, kam podľa odtlačku dennej pečiatky pošty Bratislava 2 čs. I. typu s vylomenými písmenami „CSP“ v ten istý deň i došiel. Z pošty Bratislava 2 bol postúpený na poštu Bratislava 1. Na pošte Bratislava 1 bol 13. I. 1940 k sprievodke pripojený vyplnený poplatkový listok tlačivo č. 416. Do miesta adresáta, do Krajného, bol balík dodaný 15. I. 1940. Podľa údajov na zadnej strane sprievodky bol v ten istý deň i vydávaný adresátovi.

Zadná strana sprievodky obsahuje odtlačok rámcovej pečiatky Colného úradu Bratislava s textom VYCLENÉ. Ďalšou zaujímavosťou na zadnej strane sprievodky je slovenská doplatná známka s hodnotou 40 halierov (D5) a s doskovým číslom „1“. Touto doplatnou známkou je uhradený poplatok za avizovanie (oznámenie) balíka. Ďalšia trojica doplatných známok s hodnotou 1 Ks (D8) uhrádza poplatok pre Poštovú sporiteľňu Bratislava vo výške 3 Ks za sprostredkovanie vývozu peňazí za dobierku do PČM.

Všetky doplatné známky boli znehodnotené odtlačkami dennej pečiatky pošty Krajné čs. I. typu s vylomenými písmenami ČSP v dolnom medzikruží, s rozlišovacím písmenom „a“ s dátumom 15. I. 1940.

Druhá z trojice medzinárodných balíkových sprievodiek (CPP 2) s vytlačenou predajnou cenou 60 halierov je trojjazyčná s nemecko – česko – francúzskymi texta-

Trojazyčná medzinárodná balíková sprievodka protektorátnej pošty (CPP2) s vytlačeným kolkom 50 halierov v ľavej časti bola použitá na pošte Praha 88 k balíku z Prahy do slovenského Krajného. Na adresovej strane v jej spodnej polovici možno vysledovať časový presun balíka z miesta odoslania cez výstupnú poštu z PČM na vstupnú a preclievaciu poštu na Slovensku. Na poplatkovom listku sú údaje o výške cla (1,70 Ks), preclievacieho poplatku (3,70 Ks) a poplatku za avizovanie balíka (40 halierov). Podacia balíková nálepka časť na balík je čs. pôvodu.

mi. Kolok protektorátneho vzoru hodnoty 50 halierov modrej farby je umiestnený v ľavej časti sprievodky. Podacia nálepka pošty Praha 88 s podacím číslom 1046 je československá vo vyhotovení B II. typu. Medzinárodná balíková sprievodka bola použitá k balíku podanému 6. IV. 1940 na pošte Prag 88/ Praha 88 adresátovi v Krajnom na Slovensku. Poplatky za balík vo výške 6,95 korún sú uhradené nalepením zámok PČM – 2 x 2 K (Olomouc) + 1,50 K (Brno) + 1,20 K (Brno) + 25 h (lipové listy). Známky a vytlačené kolky sú znehodnotené dvojjazyčnou pečiatkou podacej pošty s rozlišovacím písmenom „b“. Následne bolo vykonané smerovanie na Slovensko cez výstupnú poštu Brno 2, kde bol balík dodaný 7. IV. 1940. Na poštu Bratislava 2 podľa odtlačku upravenej dennej pečiatky čs. I. typu (vylomené ČSP) s rozlišovacím písmenom „a“ došiel 8. IV. 1940.

Na pošte Bratislava 2 Clo bol podľa odtlačku dennej pečiatky vyclievacej pošty čs. I. typu s vylomeným písmenom „C“ z ČSP colne prejednaný 9. IV. 1940, čo dokladuje i odtlačok rámcovej pečiatky Colného úradu Bratislava na zadnej strane sprievodky. Na miesto určenia balík došiel 11. IV. 1940. Na pošte Bratislava

1 bol v strede ľavej časti adresovej strany sprievodky nalepený Poplatkový lístok, tlačivo 416. Podľa údajov na poplatkovom lístku bol balík zatažený clom vo výške 1,75 Ks, vycievacím poplatkom vo výške 3,70 Ks a poplatkom za avizovanie balíka vo výške 40 halierov. Balík bol po uhradení poplatkov viaznucich na ňom pri dodaní vo výške 5,85 Ks vydaný adresátovi.

Podľa odtlačku dennej pečiatky i rukopisného údajja na príslušnom mieste sa tak stalo 11. IV. 1940. Poplatok za avizovanie balíka bol uhradený na zdanej strane sprievodky doplatnou známkou (D5) hodnoty 40 halierov. Odtlačky dennej pečiatky pošty Krajíné na prednej i zadnej strane medzinárodnej balíkovej sprievodky majú rozlišovacie písmeno „a“. Denná pečiatka je upravená československá denná pečiatka I. typu s vylomenými písmenami „ČSP“ v dolnom medzikruží.

Tretia medzinárodná balíková sprievodka (CPP10) má vytlačenú predajnú cenu 10 halierov, nemá vytlačenný kolok, ale iba protektorátny znak na mieste, kde v predchádzajúcich vydaniach býval vytlačený kolok. Texty vytlačené na sprievodke sú ako v predchádzajúcom prípade trojjazyčné nemecko – česko – francúzske.

Balík s hmotnosťou 20 kg bol podaný 29. X. 1942 na pošte Prag 22/Praha 22. Adresátom bolo Misijné knižkupectvo v Nitre. Adresová strana sprievodky má vylepenú dvojjazyčnú podaciu nálepku v dobovom vyhotovení (v strede hore), časť dvojjazyčnej smerovej nálepky BRÜNN 2 / BRNO 2. Obe nálepky sú vytlačené čiernou farbou na bielom papieri. Výplatné vo výške 25,60 K je uhradené známkami PČM s hodnotami 20 K (Praha) + 5K + 60 h (Hitler). Známkami sú znehodnotenými odtlačkami dvojjazyčnej dennej pečiatky podacej pošty s rozlišovacím písmenom „a“. V ľavej hornej časti je odtlačok pečiatky pravdepodobne devízovej kontroly D.N /B.2 červenofialovej farby.

Výstupná pošta Brno 2 sa balíkom zaoberala 3. XI. 1942 a postúpila ho na poštu Viedeň 77, kde sa balíkom zaoberali podľa dátumového údajja v dennej pečiatke 5. XI. 1942. Dennú pečiatku viedenskej pošty 77 prekrýva i rámcčeková pečiatka tej istej pošty vo fialovej farbe. Pošta Bratislava 1 Clo dostala sprievodku v ten istý deň tzn. 5. XI. 1942. Po colnom prejednaní na Colnom úrade Bratislava 21. XI. 1942 bol balík prepustený bez cla (rámcčeková pečiatka je na zadnej strane sprievodky).

Protektorátna medzinárodná trojjazyčná balíková sprievodka bez natlačeného kolku (CPP10) s predajnou cenou 10 halierov. Za výplatné vo výške 25,60 K bol balík, ku ktorému sprievodka patrila, dopravený z Prahy do Nity. Balík bol na Slovensko smerovaný cez Brno a Viedeň. Balíková podacia a smerová nálepka sú dvojjazyčné nemecko – české. Denná pečiatka adresnej pošty Nitra je čs. II. typu a vycievacej pošty Bratislava 1 Clo upravená denná pečiatka čs. I. typu.

Do Nity balík došiel 22. XI. 1942. Adresátovi bol po zaplatení na ňom viaznucich poplatkov vydaný 23. XI. 1942. Na zadnej strane medzinárodnej balíkovej sprievodky sa okrem už spomínanej pečiatky Colného úradu Bratislava nachádzajú i málo čitateľné odtlačky denných pečiatok pôšt Bratislava 2, Nitra. Na tejto strane sú i odtlačky firemnej pečiatky odosielateľa a príjemcu. Poplatok za avizovanie balíka vo výške 40 halierov je uhradený doplatnou známkou zodpovedajúcej hodnoty (D15), nalepené na zadnej strane sprievodky.

Využitie opísaných sprievodiek a im podobným možno okrem zbierok Slovenska, PČM využiť i v zbierkach dokladujúcich rozličné poplatky, podacie a iné nálepky, smerovanie prepravy poštových zásielok, v zbierkach zaoberajúcich sa kolkovou filateliou a v nemalej miere i v rozličných námetových zbierkach a i v mnohých ďalších prípadoch

Dušan Evinic

Pramene: 1. D. Evinic: Poštové poplatky na Slovensku 1939 – 1945 (Fil. state č. 31- Filatelistický výber 1990 str. 5 – 45). 2. J. Kořínek: Fiskální ceny na území Československa. 3. O. Földes: Slovensko 1939 – 1945, špecializovaný katalóg známok a celín. 4. Zbierka autora.

Falzifikát mince Leopolda I. (1657 – 1705)

Falšovanie mincí je také staré ako mince samotné. Falšovatelia sa napodobňovaním – výrobou falošných mincí – a ich uvádzaním do obehu snažia získať pre seba finančný prospech. Falošná minca spravidla len predstiera, že je zhotovená z určeného kovu (zlata, striebra a pod.), okrem falošných mincí, ktoré sú vyhotovené na oklamanie zberateľov. Tieto mince bývajú spravidla vyrobené z určeného kovu, správnej rýdzosti a technológie. Jediné, čo pri týchto falošných minciach nesúhlasí je, že neboli vyrobené v danej dobe a originálnym razidlom. Falošné mince boli v stredoveku určené spravidla pre obchod, ale namiesto určeného kovu iba predstierali, a to pozlátením alebo postriebrením, že sú zo zlata alebo striebra.

Stopy postriebrenia sú viditeľné aj na vyobrazenom falzifikáte grošovej (trojgrajciarovej) mince Leopolda I. z roku 1698 so značkou bratislavskej mincovne C-H.

Opis averzu mince zodpovedá opisu mincí razených v pražskej mincovni. Na reverze mince je namiesto rakúskej dvojhľavej orlice na prsiach s českým levom umiestnená uhorská Madona s dieťaťom na rukách a pod ňou je umiestnený uhorský znak, ktorý má po stranách znaky bratislavského mincovného majstra Christofa Sigmunda Hungera: C – SH a značku C-H

(Camera Hungariae = Bratislava) po stranách Madony. Opis reverzu mince je typický pre Hungerove razby, čo platí aj pre rozdelený leťopočet 16-98.

Táto falošná minca je po ryteckej stránke vcelku vydarená, ale je vyrobená ručnými razidlami, čoho dôkazom je chýbajúci rádius po valcovacom stroji

a pootočenie reverzu voči averzu o približne 15°. V roku 1698 pražská i bratislavská mincovňa používali pri výrobe mincí vrátane grošov – trojgrajciarov valcovacie stroje, ktoré zrejme falšovatelia nemali k dispozícii, a preto tento falzifikát nie je vyrobený požadovanou technológiou.

Vyobrazená minca má priemer 21,5 mm a jej hmotnosť je 1,0 gram.

Milan Burian, foto: Martin Burian

Do 22. písomnej aukcie firma **ZBERATEL**[®] prijíma hodnotný a kvalitný filatelistický materiál – známky, celiny, celistvosti

Ponuky prosíme zasielať v písomnej forme (aj elektronickej). K známkam a celinám treba uviesť katalógové číslo, kvalitu a v prípade potreby položku bližšie špecifikovať; uviesť návrh vyvolávacej ceny.

K celistvostiam treba priložiť fotokópiu (alebo sken), bližšiu špecifikáciu a návrh vyvolávacej ceny.

Na ponuky rovnakým spôsobom odpovieme, spôsob prevzatia materiálu dohodneme individuálne.

Ponuky prijímame do 14. 8. 2009.

Za vydraženú položku je poplatok 10 % z dosiahnutej ceny.

Operence – spoločníci človeka

SLUKA HÔRNA

Vo svojom vývoji sa vtáky veľmi dobre prispôbovali najrôznejším životným podmienkam. Podmienkam

sa prispôbovali fyziologicky, predovšetkým tvarom tela aj svojím správaním. To všetko vtákom umožnilo zaujať a využiť v prírode miesto s rôznorodými, často extrémnymi životnými podmienkami. Bolo to dôležité, aby v prírode nedochádzalo k neusporiadaným pomerom, k chaosu, vyplývajúcemu zo vzájomnej konkurencie v nárokoch na lovné a hniezdne stanovišťa a potravinové nároky, ktoré sa pri väčšine druhov diametrálne líšia. Čím je spoločnosť vtákov evolučne vyrovnanejšie, tým majú v ňom jednotlivé druhy vtáctva vyhranenejšie nároky na životné prostredie a na umiestnenie hniezda, s menšou medzidruhovou konkurenciou nevyhnutnou na aktívny priebeh života.

Sluka hôrna (*Scolopax rusticola* L. čelad *Scolopacidae*) je asi 34 cm veľký bahniak s pomerne krátkymi nohami, veľkou hlavou, vysoko posadenými očami a rovným, dlhým zobákom. Samec i samica majú telo červenohnedé s čiernymi škvrnami. Hlava má navrchu priečne čierne a hrdzavé pásy. Od zobáka k oku sa ťahá čierny pás. Hrdlo je špinavobiele, spodná časť tela je žltkasto sivá s tmavohnedými priečnymi pásmi. Oči sú tmavohnedé, zobák svetlohnedý, na konci tmavohnedý, nohy má sivé.

Sluka hôrna žije vo vlhkých ihličnatých, zmiešaných aj listnatých lesoch Európy a v miernych oblastiach Ázie. Na rozdiel od iných brodivcov sa neukazuje na nechránených priestoroch, je bojzlivá a plachá. K nám prilieťa v druhej polovici marca a v októbri sa vracia na juh. Na jeseň bola kedysi poľovačka na sluky módnym športom, padlo mu za obeť veľa slúk, preto ich stav je

dnes malý. Pierka z prvých zakrpatených letiek sa nazývali slučímí pierkami alebo tiež paletkami. Bola to trofej, ktorú poľovníci nosili ako ozdobu na klobúku. U nás sa zdržiava viac vo vrchoch ako v nížinách. Vyhľadáva lesné prostredie, blízko ktorého sú mokré lúky. Na jar a v jeseni tiahne za súmraku, ale aj v noci. Živí sa najviac červami, larvami hmyzu, drobnými slimákmi, ktoré vyberá zo zeme 6,5 až 8,5 cm dlhým zobákom, ktorý je na konci veľmi citlivý. V pôde po ňom ostávajú dierky, a tak prezradzajú jej prítomnosť.

Hniezdi aj u nás, ale väčšina jedincov našim územím len prelietava ďalej na sever. Obdobie hniezdenia sa začína tokaním samcov, ktoré spočíva v ozdobných letoch, hlasových prejavoch a v ozdobných pohyboch na zemi. Hniezdo má na tichom mieste v lese,

v malej priehlbínke vystlané lístím a machom.

Predpokladá sa, že u nás hniezdi dvakrát do roka, a to koncom apríla až v máji a potom koncom júna až v júli. Samica znáša tri až štyri špinavožlté, hneďosvrtné vajcia, na ktorých sedí vytrvalo 18 až 20 dní.

Ochranné sfarbenie sluky je také dokonalé, že splyva s lístím a pôdou v okolí hniezda. Jej najlepšou ochranou pri ohrození je zostat nehybnou sedieť. Spolieha sa, že ju nepriateľ prehľadne, a preto odlieta až v poslednej chvíli. Mláďatá si už od tretieho dňa hľadajú potravu samy, samica ich vodí.

Sluky sú chytré tým, že dokážu lietať aj s mláďatmi pevne ich držiac medzi stehňami. Samec tokajú za letu skoro ráno a večer. Vydávajú zvuky „psít“, ktoré sa opakujú a „knor, knor“.

Samica sa na zemi ozýva slabou počutelným „pi, pi“. Po vyliahnutí kuriatok sa k rodnike pridruží aj samček a obaja rodičia sa úzkostlivo starajú o mláďatá, ktoré po troch týždňoch už lietajú.

Jozef Solava

HLASY A OHLASY

Ad: Od Stefanie Strasse a Stefánia út po ulicu M. R. Štefánika

Náš čitateľ A. Hackenberger z Bratislavy reagoval na článok R. Klímu v predchádzajúcom čísle Zberateľa a napísal nám:

„Chcel by som poopraviť jednu malú nezrovnalosť. Keď v roku 1897 architekt Alexander Feigler ml. postavil nájomný dvojdom na rohu Palisád a Hodžovho námestia, v jeho ľavej časti bola **Mezeiho kaviareň** (obr. 1). Majiteľkou domu bola Rosa Fleischmanová, ktorá parter

Az előkelő társadalom találkozó helye.
Elsőrangú billardok.

„Stefánia“-kávéház
A Stefánia-út sarkán, Frigyes Főherceg palotával szemben. Telefon 393.

Kávéház az elite-negyedben elegáns nyári és téli verandával.
Villamos világítás. Kiváló ventiláció.
Kiváló italok és likőrök, legfinomabb pezsgők.

Hackenberger Béla, kávéés.

bola kaviareň po rekonštrukcii opäť sprístupnená verejnosti, no žiaľ v poslednom čase je opäť zatvorená...

Ďakujem p. Klímovi za zaujímavý článok, podrobnejšie sa o princeznej Stefánie možno dočítať v knihe Rusovce – Oroszvár – Karlburg od autorov J. Hradského a J. Mallineritsa.“

Tolko z listu pána Adalberta Hackenbergera, vnuka a syna bývalých majiteľov.

Redakcia ďakuje pisateľovi za zaujímavé spravenie príspevku.

domu v roku 1904, a nie v 1883 ako sa uvádza v článku, prenajala môjmu starému otcovi Bélovi Hackenbergerovi sen. (obr. 2), ktorý až potom požiadal cisársky dvor o povolenie pomenovať kaviareň po vdove následníka trónu Rudolfa.

V roku 1933 starý otec kaviareň odovzdal svojmu synovi, môjmu otcovi Bélovi Hackenbergerovi jun., ktorý ju spravoval až do roku 1945.

Teda kaviareň nesie meno Stefanie od roku 1904, po roku 1945 je to Štefánka. V roku 2005

Pozor, falzifikáty!

Začnem známym konštatovaním, že falšovanie známok je také staré ako známky samé! Potvrzuje to skutočnosť, že pokiaľ sa objaví nejaká zberateľsky zaujímavá odchýlka, hneď sú v pohotovosti „odborníci“, ktorí hľadajú spôsoby ako ich počet zvýšiť, pretože ponuka je obvyčajne omnoho nižšia ako dopyt.

Rovnako to bolo aj po zistení, že tlačový list známky emisného radu Umenie vydanej v minulom roku (Z. Palugyay: Dievča v bielom s továrenskými komínmi a kvetmi, kat. č. 435) sa vyskytuje v dvoch úpravách perforačného rámca, a to so štyrmi

Umenie Palugyay - dve perforačné zostavy

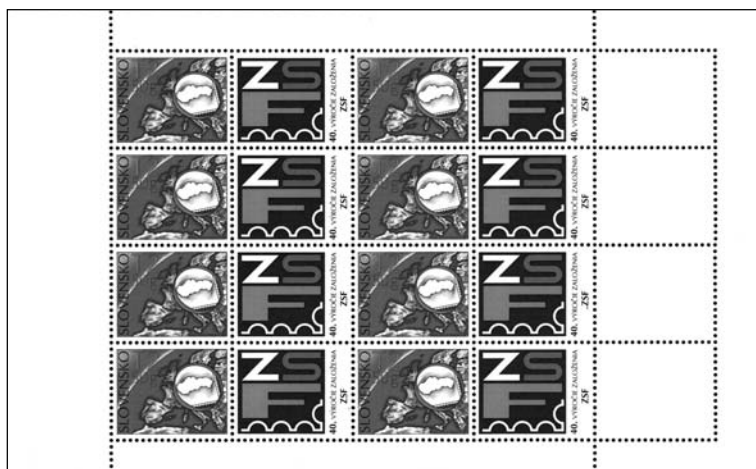
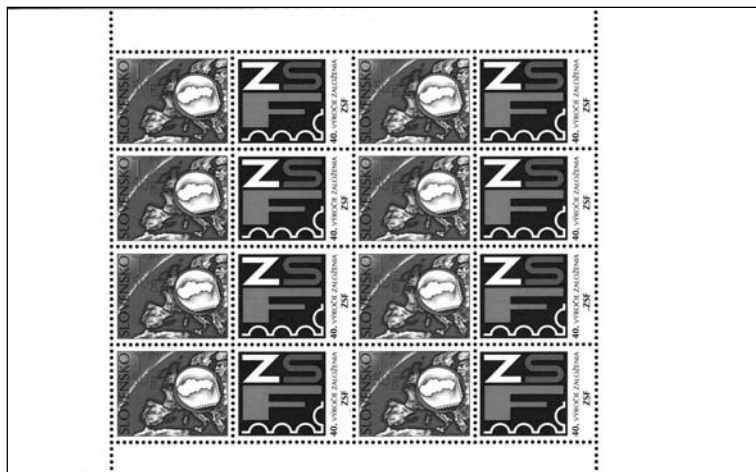
Riadna úprava TL

Pridaná bočná perforácia

známkovými poliami a výnimočne aj s dvoma kupónmi (nález pochádza z niektorej pošty na východnom Slovensku). Jediná známa úprava so štyrmi ZP pochádza z čias bývalého Československa, keď rovnako v emisnom rade Umenie z roku 1985 sa hodnota 3 Kčs (Pof. 2726) v nepatrnom množstve vyskytuje v TL bez kupónov. Teda výskyt presne v opačnom pomere.

Keďže pridať perforáciu je vždy jednoduchšie ako z nej ubrať, výsled-

ky takýchto snáh sú už na svete! Pri takejto činnosti však platí, že akákoľvek snaha o dokonalosť sa končí pred jej bránami... Nech taký výrobok na prvý pohľad vyzerá akokoľvek dokonale, predsa sa falšovateli vždy dopustí nejakého omylu alebo chyby. V prípade TL Umenie 2008 je to skutočnosť, že priemer perforačných otvorov pridanej zvislej perforácie je už aj pri minimálnom zväčšení nepatrne, ale rozlíšiteľne menší ako otvorov originálnej perforácie. A táto skutočnosť môže menej skúsenému zberateľovi uniknúť.

Hovorí sa, že s jedlom rastie chuť a strácajú sa zábrany. Výsledkom je, že ďalšie dva falzifikáty sú rozpoznateľné okamžite. Tlačový list prvej euroznámky obsahuje šesť ZP (takáto úprava vychádza z TL emisie

môže za žiadnych okolností vzniknúť! Ostáva otázka, či je väčšia nevedomosť falzifikátorov alebo títo sa spoliehajú na ešte väčšiu nevedomosť zberateľov...

Preto pozor na tieto výrobky a v prípade „výhodnej“ ponuky TL „Palugyay“ v usporiadaní štyri známky a dva kupóny treba pravosť nechať overiť znalcom.

(-pem-)

Pražský hrad z 80. rokov). Zrejme realizovať nápad a pridať z oboch strán TL zvislú perforáciu – nič jednoduchšie. Ale chyba lávky, taký perforačný blok sa pri výrobe známok nikdy nepoužil a ani v samotnej Poštovej tlačiarne cenín v Prahe sa nenachádza!

Ďalšia „rarita“ sa týka TL k 40. výročiu ZSF. Pravý široký okraj tohto TL je nepotlačený a je širší ako známka (obr. hore), tak zrejme nebol problém perforáciu predĺžiť aj na okrajový pás TL (obr. v strede), potom známku z TL aj s nepotlačeným „kupónom“ oddeliť, a trojicu – známka, potlačený kupón, perforovaná nepotlačená plocha (obr. dolu), prezentovať ako „vynechaná farba“! Samozrejme uniká skutočnosť, že takáto kombinácia pri použitej tlačovej technike (rotačná ocelotlač kombinovaná hĺbkotlačou) ne-

Tatra banka má 125 rokov

Bankový sektor v 2. polovici 19. storočia v Uhorsku, a teda aj vrátane Slovenska, bol v rukách niekoľkých budapeštianských veľkobáň ovládaných maďarským, nemeckým a židovským kapitálom (1). Na Slovensku bolo niekoľko drobných sporiteľní a úverových družstiev. Snaha o založenie banky so slovenským kapitálom bola z rôznych dôvodov blokováná, najmä išlo o podozrieva-

nie z panslavizmu a obavy nárastu ekonomickej (tým aj politickej) sily slovenskej inteligencie.

Napriek tomu, že zakladajúce valné zhromaždenie sa konalo 18. októbra 1884, zaregistrovanie Tatrabanky (TB) do firemného registra Ministerstva vnútra sa podarilo až v roku 1886 po niekoľkonásobnom vrátení dokladov a viacerých osobných jednaniach a úskokoch u ministra Kolomana Tiszu (2).

Boli u starého Tiszu, ktorý si ich medzi rečou priťahol k svetlu, aby im mohol dobre do očí pozeráť. Prislúbil im, že bezodkladne dá vyhotoviť ich vec u patričného referenta....Medzitým Tiszov sluha zanesol na stôl neprítomného referenta vizitku s textom – semmi áron (za žiadnu cenu). Keď tam Milec s Krupcom vstúpili, všimli si vizitku, prečítali text a schovali si ju do vrecka. Referentovi, ktorého už poznali, povedali prečo ich minister poslal a že ich má vybaviť, čo sa aj stalo.

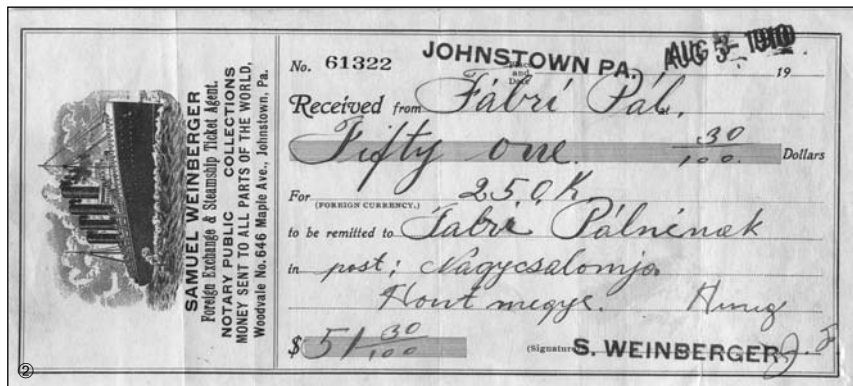
Nakoniec dostali ako jediná banka v Uhorsku podmienku, že predseda VZ a jeho zástupca budú vopred odsúhlasený (preverený) na ministerstve vnútra. Oficiálny názov bol Hornouhorská banka Tatra (Tatra felsómagyárszági bank). Jej sídlom bol Turčiansky svätý

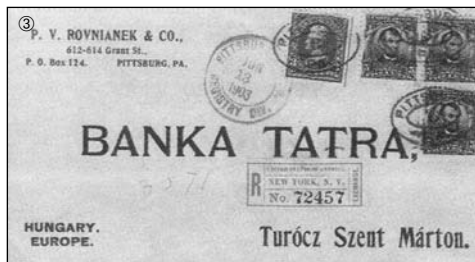
Firemná obálka TB v Turčianskom Svätom Martine, odoslaná v auguste 1912 pobočkou TB v Prešove Ivanovi Turzovi do Čabianskej filiálky Krupinskej sporiteľne v Békešskej Čabe. Do roku 1918 používali tieto obálky aj ostatné pobočky TB.

Martin (obr. 1).

Tatra banka sa postupne stala najväčším peňažným ústavom v Hornom Uhorsku, ktorý pomáhal zakladať aj

Podný lístok („šifkarta“) z augusta 1910 na meno Pavla Fábryho z Veľkej Čolomije v Hontianskej župe. TB sprostredkovala „šifkarty“ a doklady v spolupráci s agentúrami v Čechách, Nemecku a USA. Jednu agentúru od Čecha Janáčka v USA Rovnianek kúpil.

Kópia doporučenej celistvosti P. V. Rovnianka and Co. z júna 1903 adresovaná centrále TB v Martine. Predtlačená adresa TB na Rovniankových obálkach svedčí o častej vzájomnej korešpondencii. V tom čase bola jeho firma na vrchole rozmachu a niekedy TB nestačila načas spracúvať všetky úhrady a dochádzalo k zdržaniu. Rovnianek vtedy bol jedným z najbohatších Slovákov v USA a na túto pozíciu sa vypracoval vlastným úsilím.

ďalšie peňažné ústavy. Založenie TB znamenalo naplnenie snáh národného hnutia Slovákov politicky naviazaných na Slovenskú národnú stranu, o pozdvihnutie slovenského vplyvu a pomoci prostým slovenským ľuďom v ich ťažkom ekonomickom postavení. TB pomáhala úvermi najmä malým a stredným podnikateľom, roľníkom, vinohradníkom a živnostníkom. V priemysle a veľkoobchode sa uplatnila postupne, najskôr v regióne Turca a Liptova.

Zakladateľmi a klientami i zamestnancami banky boli významné osobnosti slovenskej inteligencie a podnikateľskej sféry z celého Slovenska. Spomeniem Ivana Thurzu, Matúša Dulu, Jána Francisciho, Pavla Mudroňa, Petra Makovického, Stodolu, Krupca, Dohnányho, Marka Daxnera, Žigmunda Paulíny-Tótha, Jána Milca a iných. K zamestnancom patrili aj P. O. Hviezdoslav a J. G. Tajovský a k ich pôsobeniu sa viažu aj literárne spomienky (3, 4).

Hviezdoslav robil istý čas direktora pobočky TB v Dolnom Kubíne. Nechcel to robiť od začiatku, a preto to čoskoro aj vzdal.

„Úloha, ktorú ste mi prideliťi daleko presahuje moje sily. Dvom pánom, literatúre a mamone slúžiť nemožno, teraz, od začiatku januára dal som jej výhosť (mal na mysl literatúru) chodiac do kancelárie i poobede, lebo nahliadol som, že je to potrebné. Nech by mi k literárnej práci i zvyšoval nejaký čas, človek večite rozčúlený a ustarostený pre záležitosť ústavu (banky) pokojne, s potrebnou oddanosťou pracovať nemôže. Z toho všetkého nasleduje: prepustíte ma v pokoji.“ (Z publikovaných výskumov pracovníkov banky).

J. G. Tajovský robil šesť rokov úradníka TB v Nadlaku. Nechal sa nahovoriť hlavným direktorom TB, aby sa ujal etablovania novoovtvorenej pobočky TB v Prešove. Z jeho spomienok na tri strany vyberám:

„Kedy sme prišli sa nepamätám, ale dali sme sa

dlhou prešovskou cestou zaviesť rovno do filiálky Tatry na Senný rínek, kde banka bola v obyčajnom prízemnom domku...Domáci pán Lintner bol i preto mrzko napádaný, že pustil do domu panslávsku banku....Prichodili k nám robotníci, vojaci i gazdovia. Do banky i do

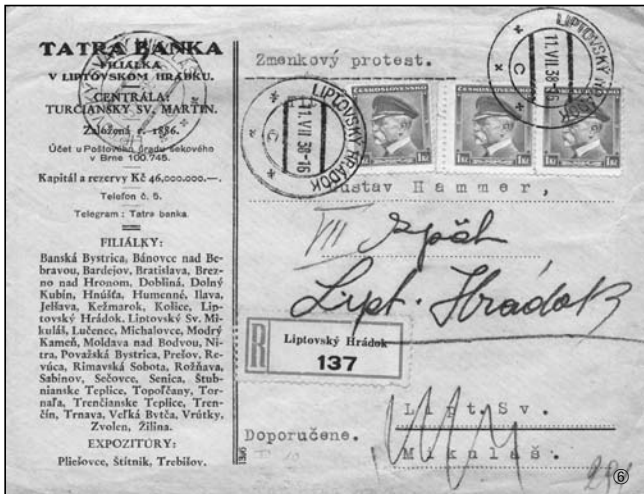
Preukazný lístok k zásielke 12 000 korún z USA do Európy (Slovensko). TB v čase I. ČSR prijímala vklady prostredníctvom Živnostenskej banky v Prahe.

domu. Prišla aj polícia za nimi, že kto sú a čo tu robia....Straka odrážal narážky policajta, ktorý zvlášť v trhových dňoch postával pred bankou a sledoval kto k nám vojde..“

(J. G. Tajovský vydržal v prešovskej TB od r. 1910 až do vypuknutia vojny v r. 1914.).

Medzi klientami boli advokáti, úradníci, učelia, kňazi oboch konfesíí, statári a podnikatelia.

Ďalším z cieľov TB bolo sprostredkovanie prevodu peňazí medzi slovenskými vystahovalcami v Amerike a starou vlasťou. Do Uhorska vtedy ročne prichádzalo okolo 500 miliónov korún a podiel Slovákov na tejto sume bol výrazný. Z tranzitu peňazí (obr. 4.), ich ukladania v bankách, z poskytovania úverov bolo možno získať slušný zisk. (Nakoniec to bol jeden zo spôsobov pomoci rodákom zo strany Slovenskej ligy v Amerike.) TB v tejto oblasti spolupracovala s viacerými bankami v Európe a v Amerike a rozširovala svoje služby aj vo vybavovaní cestovných dokladov a lodných lístkov („šifkariet“, obr. 2.).

Maďarská známka nominálnej hodnoty 5 000 K (inflácia) s perlinom MÁH (Magyar Általános Hitelbank), ktorá konkurovala v USA TB v prevode a úspor peňazí vystahovalcov z Ameriky do starej vlasti.

V USA založili banky aj úspešní vystahovalci zo Slovenska, ako napríklad Bosák a Rovnianek. S firmou P. V. Rovnianek and Co. (obr. 3.) vstúpila TB do rozsiahlej spolupráce. V tom čase TB nemala na Slovensku konkurenciu. Slovenské banky v USA a TB boli

tŕňom v očiach maďarským bankám a štátnym orgánom. Popri zástupcoch TB cestovali do USA aj predstavitelia maďarského a židovského kapitálu (5) s cieľom konkurovať TB a smerovať viac peňazí do Uhorska, do ich bánk.

Predstavitelia Magyar Általános Hitelbank (obr. 5.) – Uhorskej všeobecnej úverovej banky sa pokúšali o vytvorenie Americko-Uhorskej banky, čo sa im podarilo až v roku 1911 založením Transatlantic Trust Company v N. Y. Ako sa vraví, že s jedlom rastie chuť, tak aj úspešný bankár Rovnianek začal podnikáť aj v oblastiach lákavých, ale rizikových, ako sú ťažba zlata a pozemky.

Neskúsenosť a kríza spôsobili, že jeho firmy zbankrotovali a klienti prišli o peniaze. Malo to veľmi negatívny dopad aj na TB, tá však vďaka svojmu postaveniu na Slovensku odolala. V medzivojnovom období mala TB už skoro 40 pobočiek a niekoľko expozitúr (obr. 6.), a ovládala pomerne veľkú časť slovenského priemyslu. V období Slovenskej republiky 1939 – 1945 získala výsadné postavenie a koncentrovala kapitál ďalších slo-

Doporučená celistvosť TB. Na firemnej obálke použitej v roku 1938 je uvedený rok založenia (registrácie), kapitál a aktíva vo výške 46 miliónov korún, ale aj zoznam pobočiek a expozitúr.

venských bánk (SVÚB), sporiteľní a úverových ústavov, vrátane dcérskych pobočiek českých bánk (Agrobanka, Légiobanka a Eskontná banka). Zažila vtedy najväčšiu

Bankomatová karta TB, ktorej faksimile podpisu P. O. Hviezdoslava pripomína jeho pôsobenie v TB.

konjunktúru. Po roku 1945 bola znárodnená a včlenená do jednotnej Štátnej banky československej (ŠBČS), čo znamenalo jej zánik. ŠBČS bola tak jedinou bankou na Slovensku až do roku 1990. Súčasná Tatrabanka vznikla po roku 1990 a chcela nadviazať na pôvodnú TB. Či sa táto snaha podarila naplniť, neviem však posúdiť.

Pramene: (1) Encyklopédia Slovenska, Bratislava 1976. (2) Marián Tkáč, Finta na Kolomana Tiszu, in N. K. 2009. (3) Marián Tkáč, Hviezdoslavovi ani peniaze chrbticu nezlomili, in N. K. 2009. (4) J. G. Tajovský, Keď som bol v Prešove, in Kalendár RVP 1941. (5) Roman Holec, Malý syn veľkého otca, podnikateľ, mecén alebo hochštapler? In Zabudnuté osudy, MS 2001.

A. Urmínsky

Špecializovaný katalóg SLOVENSKO 1993 – 2008

Celofarebný špecializovaný katalóg SLOVENSKO 1993 – 2008, ktorého vydavateľom je firma ZBERATEL, na 224 stranách prináša chronologicky spracované záznamy o vydaných poštových známkach a ďalších produktoch filatelistického a zberateľského záujmu.

Obsahuje údaje a poskytované informácie oprávneného vydavateľa poštových cenín (poštové známky a poštové celiny) a ostatných súvisiacich produktov (FDC, nálepne listy, pamätne listy, CM, príležitostné tlač) doplnené overenými zisteniami zberateľov, tvoriacimi špecializovanú časť jednotlivých katalógových záznamov (pokiaľ sa také údaje zistili). Väčšina výrobných chýb a doskových chýb je v príslušnom detaile vyobrazená.

Údaje o jednotlivých emisiách poštových známk obsahujú základné informácie, tvoriace oficiálny názov emisie, katalógové číslo (pri známkach aj v zátvorke číslo podľa katalógu Michel), dátum vydania, meno autora výtvarného návrhu, autora rytiny (ak ide o známky ryté), ďalej údaje o druhu tlačovej techniky, tlačovej forme, použitého druhu papiera a jeho vlastností, druhu preforačného zariadenia a rozmery zúbkovania a o výške nákladu. V katalógu sú prvýkrát vyobrazené aj zberateľsky obľúbené obálky prvého dňa (FDC), ktoré sú súčasťou emisie väčšiny známk.

Základné údaje k poštovým celinám sú usporiadané podobne, poštové lístky a celinové obálky majú zobrazenú najmä vytlačenú známku, lístky a obálky s prítlačou majú vyobrazenú len prítlač s odkazom na číslo príslušnej celiny, na ktorú bola doplnená prítlač. Známkové zošitky majú z dôvodu lepšieho prehľadu vyobrazený obal v rozložennom stave.

Všetky cenové záznamy sú v eurách, ich výška je daná zberateľským záujmom a celkovou situáciou na zberateľskom trhu.

Najnižší cenový údaj v katalógu je 5 centov, avšak

reálna trhová cena niektorých známk, predovšetkým výplatných, vydaných v počte desiatok miliónov kusov je prirodzene nižšia.

Katalogizovaný súhrn známkovej tvorby a ďalších predmetov zberateľského záujmu za 16 rokov korunovej meny je významným vydavateľským činom firmy ZBERATEL. Katalóg je dielom autorského kolektívu. Známkovú časť pripravil Ing. Miroslav Gerec, časť celín JUDr. Jozef Sobihard, PhD. Lektorský a odborné pri-

SLOVENSKO 1993 - 2008

ZBERATEL®
BRATISLAVA 2009

speli Ing. Miroslav Bachratý, Antonín Kulhánek a Ing. Peter Malík, PhD., graficky spracoval Anton Kulhánek.

Špecializovaný katalóg Slovensko 1993 – 2008 je významnou pomôckou určenou všetkým zberateľom a záujemcom o slovenské poštové známky, celiny, a sprievodné filatelistické materiály jednotlivých emisií a nemal by chýbať v ich knižnici.

R. Klíma

SÚŤAŽ O KVET ZBERATEĽA

Vážení čitatelia,

vyhodnotenie piateho kola našej stálej súťaže prinieslo ďalšie potešiteľné zistenie – bodovalo až 19 príspevkov, čo je najvyšší počet v doterajšej histórii súťaže! Dá sa preto konštatovať, že takmer každý príspevok si našiel svojho čitateľa, a to je vlastne aj naplnenie redakčného zámeru – pestrosť a rôznorodosť obsahu s námetom súvisiacim so zberateľstvom.

Vítazom piateho kola, tentokrát aj s menším náskokom, sa stali Zberateľské state. Malá škola filokartie na striebornej priečke získala o sedem hlasov menej. O ďalších deväť hlasov menej získali operence, a o tri hlasy menej Spoločné vydania. Poštová história bodovala na piatom mieste a príspevok o čare recenzie uzatvára prvý poltucet.

Zdá sa, že na vyplácanie zásielok s euroznámkami si pomaly zvykáme, keď v tejto súvislosti boli odpovede väčšinou správne.

V 5. kole teda bodovalo 19 príspevkov (v predchádzajúcom kole 14) a počet vašich odpovedí sa zastavil tesne pred 50 (49). Za všetky odpovede ďakujeme.

Hlasy vo vyhodnocovanom kole boli rozdelené tak, že príspevky na prvých šiestich miestach získali 78 % všetkých vašich hlasov.

■ Vyhodnotenie 5. súťažného kola:

1. otázka – fragment z druhej strany obálky správne identifikovali všetci súťažiaci – vyobrazený bol detail známky 5 centov (č. 440) z emisie Kultúrne dedičstvo Slovenska, vydanaj 2. 1. 2009.

2. otázka – Na otázku „Koľko centov treba doplatiť na poštovné za list 2. triedy do 50 g v tuzemskom styku alebo aké známky korunovej meny treba pridať? mala byť správna odpoveď: Keďže poštovné za taký list bolo 33 centov, pridať bolo treba 28 centov alebo v korunovej mene 8,50. Správne neodpovedalo 7 súťažiacich a pri prepočte na korunovú menu menšiu chybu spravili ešte ďalší štyria súťažiaci.

Na 3. otázku - (ktorý článok sa v májovom čísle Zberateľa najviac páčil), vaše hlasy (34) udelili prvé miesto **J. Maniačkovi** za esej o **M. R. Štefánikovi (Zberateľské state č. 37)**. **A. Urminský** za desiatu časť **Malej školy filokartie** získal 27 hlasov, a tým druhú priečku. Na tretej priečke s 18 hlasmi je **J. Solava** za ďalšiu časť seriálu o **Operenoch, spoločníkoch člo-**

veka – Žitochvost hôrny. Štvrté miesto za 16 hlasov patrí **dn** za **Spoločné vydanie (12): Železné vráta**. Na piatom mieste zabodoval (15) **D. Evinic** s **Kolkami Slovenského štátu – vzor 1939. J. M.** za príspevok **Paradox Krétana a čaro** **recenzie** získal 13 hlasov, a tým šieste miesto. Na siedmom mieste sú dva príspevky: **Košický hárček** a **Prechod na novú menu a Slovenská pošta**. Získali po 7 hlasov.

Ďalšie hlasy (1 až 4) súťažiaci priznali ešte ďalším 11 (!) príspevkom.

Výhercami piateho kola VIII. ročníka súťaže sú **Dušan Lellák, Michalovce**, (poukážka firmy Zberateľ na nákup tovaru v hodnote 8,30 eura) a **Dušan Kavický z Banskej Štiavnice** (poukážka firmy Zberateľ na nákup tovaru v hodnote 5 eur).

■ 7. – júlové KOLO SÚŤAŽE

Do 7. kola 8. ročníka našej súťaže sme pripravili tieto otázky:

1. otázka znie: Z ktorej slovenskej známky je fragment vyobrazený na druhej strane obálky, z akej emisie a kedy bola vydaná?

2. otázka znie: Akú výplatnú hodnotu má od júla 2009 známka so symbolom T2 50 g?

3. otázka znie: Napíšte mená troch autorov a názvy ich článkov, ktoré sa vám v júlovom čísle časopisu Zberateľ najviac páčili.

Vaše odpovede s poznámkou „Súťaž“ očakávame do 31. júla 2009. Za účasť v súťaži ďakujeme a tešíme sa na vaše odpovede, ohlasy pripomienky a názory.

Redakcia

Výherca súťaže spoločnosti I & I PR, s. r. o.

(správnu odpoveď poslalo 24 čitateľov)

Zostavu poštových známok a FDC ročníka 2006

získal

Jaroslav Bakajsa, 072 13 Palín

Firma ZBERATEĽ poskytne na vydaný katalóg SLOVENSKO 1993 – 2008

nasledujúce zľavy:

abonentom a pri odbere do 10 ks	5 %
od 11 do 50 kusov	10 %
od 51 do 100 kusov	15 %
nad 100 kusov	20 %

FIRMA ZBERATEL®

stále vykupuje

**HODNOTNÉ ZBIERKY I JEDNOTLIVÉ
ZNÁMKY, MINCE A POHLADNICE**

Poradenská služba - Zásielková služba
Diskrétnosť zaručená - Platba v hotovosti

Predajňa:

Račianske mýto 1/D, 831 02 Bratislava,

☎ 02 44 250 149, 0911 250 149

e-mail: zberatel@chello.sk

Otvorené pondelok až piatok
od 10⁰⁰ do 18⁰⁰ hod.

ALBUM ZIKA

**NEHLADAJTE MA DOMA,
NÁJDETE MA NA INTERNETE**

www.albumik.sk

MZIKA@HOTMAIL.COM

TEL/FAX.: 02 / 4342 9386

www.zberatel.com

Návštívte internetové stránky firmy

ZBERATEL®

Kliknutím na titulykú úvodnej stránky sa
dozviete ďalšie informácie z jednotlivých
oblastí zberateľstva a o aktuálnych ponukách
firmy Zberateľ®

FILATELIA ALBUM

predávame a vykupujeme

**ZBIERKY ZNÁMOK, MINCÍ,
STARÝCH POHLADNÍC,
CELISTVOSTÍ
A OSTATNÝ FILATELISTICKÝ
MATERIÁL**

FILATELIA ALBUM

Lazaretská 11

811 08 BRATISLAVA

telefón / fax: + 421 - 2 - 5296 7411

www.matchboxmuzeum.sk; www.filatelia-album.sk

Ervín SMAŽÁK

Lotyšská 16, 821 06 Bratislava

tel.: 02/45246 518, 0903 256 518

Propagácia športových podujatí na poštových materiáloch
(prílače, príležitostné poštové ☺ a strojové príležitostné ☺)

Sprostredkovateľská činnosť vo filatelii. Zásielková
služba (novinky SR, ČR).

Ponúkam známky, FDC, celistvosti, katalógy a ostatné poš-
tové materiály na tému Olympijské hry a šport (celý svet).

Vykupujem kvalitný poštový materiál na tému Olympij-
ské hry a šport (celý svet).

Prijímam do komisionálneho predaja poštový materiál
na tému Olympijské hry a šport (celý svet).

Členovia SSOŠF pri Slovenskom olympijskom výbore
majú **10% zľavu** na materiály firmy ERVO.

Firma Katalóg Filatelia - Numizmatika

Námestie SNP č. 37, 960 01 Zvolen ☎ 045 / 5320 250-51,
0907 818 772, e-mail: caniga.triangel@stonline.sk
Po – Pia: 10.00 – 18.00 hod.

Vykupujeme a predávame

**známky, mince, bankovky,
staré pohľadnice a vyznamenania**

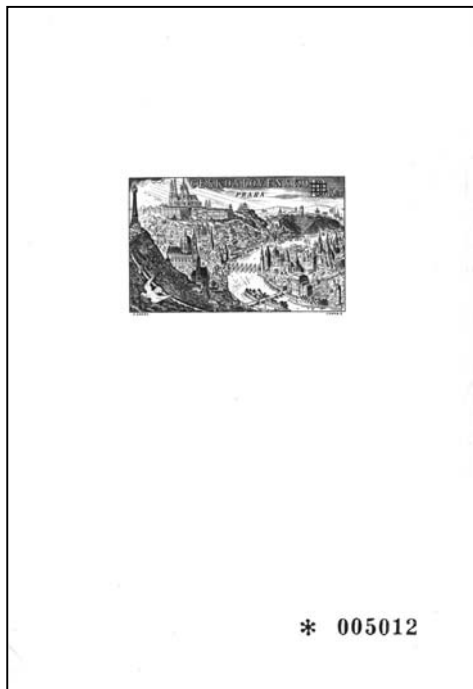
Zároveň poskytujeme bezplatne poradenskú službu
a ohodnocovanie materiálu.

Pre členov Klubu Filatelie a abonentom časopisu
Zberateľ poskytujeme 5% zľavu

Príležitostná tlač – na konci cesty?

Podľa informácie na www stránke POFIS, v časti príležitostné tlače, 29. apríla 2009 bola vydaná príležitostná tlač k 40. výročiu ZSF. Bližší pohľad na vyobrazenie napovie, že ide o číslovaný odtlačok ocelotlačového valca s vymoleťovanými ôsmimi známkovými poliami. Keďže emblém ZSF s nápisom bol vytlačeneý hĺbkotlačou a zo samotného „známkového“ obrazu žiadna spojitost nevyplýva, tak ostáva záhadou, čo vlastne má tento produkt vyjadrovať. V skutočnosti ide len o nehotový polygrafický výrobok na originálnom papieri s lepom...

Ak sa v týchto súvislostiach pozrieme na históriu príležitostných tlačí (PT –filatelistami nazývané aj čiernotlačé), tak sa musíme vrátiť do roku 1962, keď v katalógu Svetovej výstavy poštových známok Praga 1962 bol vlepeneý odtlačok rytiny leteckej známky (L 41, 10 Kčs) zo série vydanéj v roku 1955 s pohľadom na Prahu (podľa obrazu Cyrila Boudy vyryl J. Schmidt), vyhotovený na číslovanom liste ručného papiera (PT 1).

Zberateľský ohlas bol priaznivý, pretože filatelisti sa vždy zaujímali nielen o známky ako také, ale aj o všetko, čo so známkovou tvorbou súviselo. A rytina desať-

korunovej leteckej bola v detailoch veľmi dobre vypracovaná.

Celoštátna výstava poštových známok Brno 1966 dala možnosť na vydanie ďalšej príležitostnej tlače. Tvoril ho odtlačok rytiny známky so série vydanéj v roku 1954 k Roku českej hudby so Svolinského portrétom Leoša Janáčka (rytina J. Schmidt), tentokrát ako samostatná príloha výstavného katalógu, ale opäť na číslovanom liste ručného papiera (PT 2).

Svetová výstava poštových známok Praga 1968 bola príležitostíou na vydanie dvoch „čiernotlačí“. Prvú tvoril odtlačok rytiny leteckej známky s Lukavského pohľadom na Prahu v ryteckom stvárnení J. Herčíka vydanéj v roku 1967 (L 62), druhú odtlačok rytiny J. Švengsbíra Dürerovej Ružencovej slávnosti ku kongresu FIP v roku 1968, obe na polokartónovom papieri s priesvitkou. Tieto dve príležitostné tlače (PT 3 a PT 4) tvorili prílohu výstavného katalógu a boli vydané v omnoho vyššom náklade (vyšé 25 000) ako prvé dve PT.

V roku 1968 vyšiel aj prvý diel známej Monografie čs. známok a prílohu tvorili opäť dve PT – reprodukcie známky 10 h Hradčany v čiernej a červenej farbe (PT

5A a PT 5B). Prílohy mali zvýšiť predajnosť monografie, pretože inak sa nedali získať. Preto mnohí zberatelia kúpili túto publikáciu len kvôli prílohám...

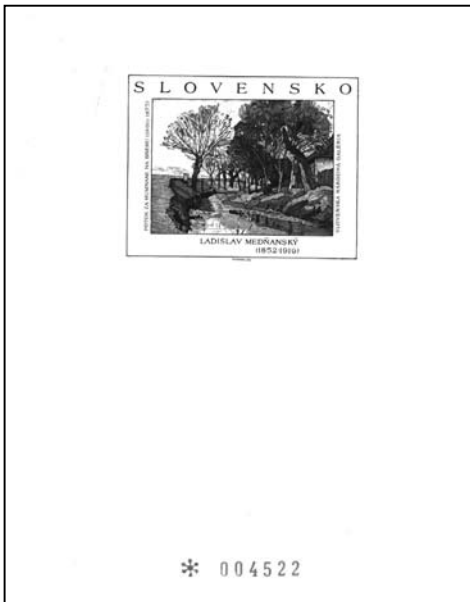
V ďalších rokoch vydávanie príležitostných tlačí pokračovalo, tvorili prílohu výstavných katalógov alebo iných významných publikácií. Prílohou tretieho dielu Monografie (vydanej v roku 1979) bol odtlačok pôvodnej rytiny K. Seizingera 40 h známky Levoča vydanej v sérii k 10. výročiu ČSR v roku 1928 (PT 13). Zrejme výber nebol náhodný, táto rytina nesie všetky znaky majstrovstva jej autora.

Celkovo bolo v období 1962 až 1992 vydaných 25 príležitostných tlačí a v ich vydávaní pokračovali od roku 1993 Česká pošta aj Slovensko.

Prílohou 15. dielu Monografie česko-slovenských známok vydanou ZSF bol odtlačok rytiny známky k výročiu Cyrila a Metoda z roku 1993 (č. 14) a aj naďalej príležitostné tlačé zvyrazňovali majstrovskú prácu autorov a rytcov našich známok, či už z emisií Ochrana prírody, Krásky našej vlasti, významných výročí a ďalších. Z tohto rámca sa s nejasným poslaním v roku 1999 vymykala PT (hĺbkotlač) kupónu známky č. 169 (grafický symbol) a nakoniec aj PT tlačového listu známky č. 224 Dejiny poštového práva. Rozhodne by stačila len jedna známka s kresbou medzi dvojicami známok, pretože v tomto prípade by menej bolo viac.

Zvýraznením úspechu slovenskej známkovej tvorby v medzinárodnom význame (Grand Prix de l'Exposition WIPA) určite prispeli aj PT s odtlačkom rytiny známky č. 294 (Horniakov prepis Medňanského obrazu z roku 2003) a odtlačkom rytiny známky č. 402 (Kállayov Bratislavský hrad v ryteckom stvárnení F. Horniaka).

Vydavateľ však doteraz vo všetkých prípadoch dodržal nepísané pravidlo, že príležitostná tlač bola vyhotovená na bielom (alebo s jemným farebným nádychom), polokartónovom lesklom alebo matnom papieri bez lepu

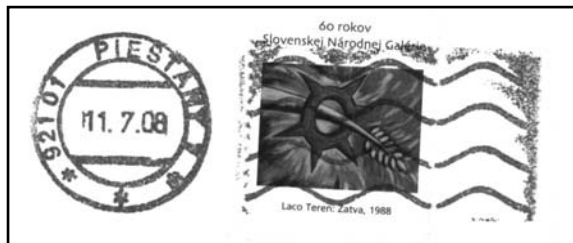
a bez sprievodného textu, s číslovaním alebo bez číslovania, väčšinou v štandardnom rozmere, približne 100 až 110 mm x 150 až 160 mm.

O to viac prekvapuje vydanie „príležitostnej tlačé“ práve k 40. výročiu ZSF, keď sa ani nedá definovať, o čo ide (najskôr len o výrobok s minimálnou, či skôr nulovou filatelistickou hodnotou). V tomto prípade sa však naozaj vydavateľ nemôže spoliehať na to, že zberatelia budú akceptovať hocičo ako predmet ich záujmu.

R. Klíma

MÁTE SLOVO

V časopise Zberateľ č. 6/2009 som napísal postreh o nekultúrnom frankovaní slovenských známok. Pri prezeraní obálok zo súčasnej bežnej korešpondencie som

si všimol, že z poštového úradu Piešťany 1 nejaký odvážlivec odoslal list „frankovaný“ s prítlačovým kupónom známky číslo 416. Dálie. Mám dôkaz, že listová zásielka bola jednej nemenovanej organizácii v Trnave doručená.

Nie je to prvýkrát, čo som si všimol na obálkach aj neplatné zmiešané frankatúry starých známok Slovenského štátu, Československa a Slovenskej republiky. Možno sa dočkám času a situácie, že namiesto známky bez problémov prejde aj syrová etiketa alebo nálepka z pečenejvej pašty.

A. Szalo

(Pozn. redakcie: Zrejme tá zásielka s kupónom je v súlade s novou terminológiou Slovenskej pošty – je to „známka bez nominálnej hodnoty“)

Ikonografia na uhorských minciach toliarového obdobia (16. – 19. storočie)

Elena Minarovičová

Po smrti manžela Františka I. Lotrinského v roku 1765 je vždy znázornená iba v smútočnom odevu s hlavou na znak smútku zahalenou vdovským závojom. Na sklonku

obdobia, za vlády syna *Márie Terézie Jozefa II.* (1780 – 1790), z obdobia *Leopolda II.* (1790 – 1792), *Františka II.* (1792 – 1835) alebo *Ferdinanda V.* (1835 – 1848) sú

v porovnaní s predchádzajúcimi bohato zdobenými a pôsobivými barokovými razbami oveľa jednoduchšie a menej pompézne. Čo sa týka podobizní, v tomto období sa rytci zameriavali predovšetkým na hlavu v profile prípadne s náznakom poprsia. Funkciou mincového portrétu sa stáva reprezentatívnosť a moc panovníka a môžeme ho charakterizovať ako stereotypný a oficiálne klasicistický.

Obr. 7 Levantský toliar Márie Terézie z roku 1780, averz, revers, Viedeň

vlády je tvár Márie Terézie zobrazovaná veľmi individualizovane, so znakmi pokročilého veku, ochabnutá a bez živosti výrazu. Je príkladom typických konvenčných mincových portrétov z konca 18. a začiatku 19. storočia. Musím spomenúť aj známy tzv. levantský toliar Márie Terézie s letopočtom 1780 a so značkou S. F. (= mincmajster T. Schöbl, vardajn J. Faby). Tento toliar sa od roku 1780 razil dodnes a vďaka priazlivému obrazu panovníčky na

Na záver sa stručne zmienim o razbách z obdobia vlády *Františka Jozefa I.* (1848 – 1916), ktoré je veľmi bohaté na mincové pamiatky v rozličných kovoch, typoch mincí a celom rade rôznych nominálnych hodnôt. Vzhľadom na to, že František Jozef I. vydával mince toliarovej meny až do roku 1892, uvediem pre úplnosť a ilustráciu ukážky jeho razieb aj po tomto roku. Podobizeň Františka Jozefa I. sa počas jeho dlhej vlády ustavične menila. Umelci, medailéri a rytci znázorňovali jeho tvár so zreteľom na vek a cha-

averte a vysokej rýdzosti sa stal platidlom v Levante – Oriente, odkiaľ pochádza aj jeho názov (obr. 7).

Klasicistické mincové portréty z nasledujúceho

Obr. 8 Spolkový dvojtoliar Františka Jozefa I. z roku 1867, averz, Viedeň

Obr. 9 Zlatá stokoruna Františka Jozefa I. z roku 1907, averz, Viedeň

Obr. 10 Zlatá stokoruna Františka Jozefa I. z roku 1908, averz, Viedeň

rakteristické črty. Na počiatku svojej vlády mal panovník osemnásť a na konci osemdesiatšesť rokov, s čím súvisí aj jeho spodobovanie. Podobizne sú na minciach stvárnené v profile, sprava alebo zľava, okrem zlatých razieb. Hlava s krátkymi vlasmi je ozdobená vavrínovým vencom. Na počiatku mladá tvár, neskôr ozdobená fúzikmi a lemovaná briadkou. V neskoršom období, pred koncom vlády, je hlava panovníka holohlavá, neozdobená, tvár je s bradou a hustým obočím. Na zlatých razbách sa opäť opakuje množstvo rozličných vyobrazení. Na kremnických minciach je to celá postava panovníka v tradičnom vyobrazení, na reverze je uhorský erb s anjelmi držiacimi nad ním korunu alebo štít s korunou zložený z erbov Chorvátska, Dalmácie, Slavónie a Sedmohradska, v strede je uhorský znak. Podobné vyobrazenia s určitými obmenami sú aj na strieborných zlat-

kách alebo na medených grajciarových razbách až do roku 1892, do obdobia korunovej meny (obr. 8, obr. 9, obr. 10).

Cieľom môjho príspevku bolo priblížiť čitateľovi rozmanitosť a bohatstvo mincových vyobrazení na uhorských minciach v období toliarovej meny. Základným motívom v ikonografii uhorských mincí v tomto období bol portrét panovníka a uhorský erb v rozličnom vyobrazení, ďalej sediaca alebo stojaca Madona s dieťaťom v náručí, dvojhlavá orlica, (spočiatku tiež orol) s korunou a erbom na prsiach.

Literatúra: Eypeltauer, T.: *Corpus nummorum regni Mariae Theresiae 1740-1780*, Basel 1973. Huszár, L.: *Münzkatalog Ungarns von 1000 bis Heute*, Budapest 1979. Minarovičová, E.: *Portrét na minciach od staroveku po súčasnosť*, Bratislava 1986

RECENZIA

Alexander Urminský, PhDr. Vladimír Krupa: Piešťany v zrkadle historických pohľadníc, 212 strán, 330 reprodukcíí pohľadníc; vydali Trnavský samosprávny kraj, Balneologické múzeum a Mesto Piešťany, odporúčaná predajná cena 25 eur.

Do predaja sa v júni 2009 dostala reprezentačná publikácia *Piešťany v zrkadle historických pohľadníc* – kniha veľká nielen vzhľadom, ale aj svojím obsahom. Prvýkrát majú čitatelia doma aj v zahraničí (sprievodné texty sú v nemčine a angličtine) možnosť zoznámiť sa s históriou aj vo svete známeho kúpeľného mesta prostredníctvom dobových pohľadníc spred päťdesiat až sto rokov. Pohľadnice, ktorých základným poslaním bolo a je komunikácia medzi ľuďmi, sú, a to najmä tie historické, vďačnou oblasťou zberateľského záujmu, ktorý následne podnietil aj vznik tejto publikácie.

Z obsahu knihy je zjavné, že autori sa snažili priblížiť nielen jednotlivé časti Piešťan (Staré Piešťany, Teplice – bývalé kúpeľné mestečko, samotné kúpele, kúpalisko Eva, parky, rieku Váh a piešťanské mosty), ale aj prejavy ľudovej kultúry a okolie Piešťan. Cez pohľadnice nazreli do histórie ulíc, domov, ba i niektorých rodín. Porovnávali, ako sa menili parky, budovali mosty

a celé nové ulice. Pritom nostalgicky spomínajú na mnohé časti mesta či jednotlivé stavby, ktoré dnes už neexistujú alebo prešli významnými zmenami, niekedy až na nepoznanie.

Pri prezeraní knihy si čitateľ uvedomí, ako sa Piešťany za posledné storočie zmenili, keď mnoho malebných zákutí a mnoho hodnotných stavieb zaniklo...

Čas nemožno zastaviť, ale ak by sa kniha stala inšpiráciou na citlivejší prístup pri odstraňovaní symbolov minulosti, bol by to jej pozitívny odkaz do budúcnosti.

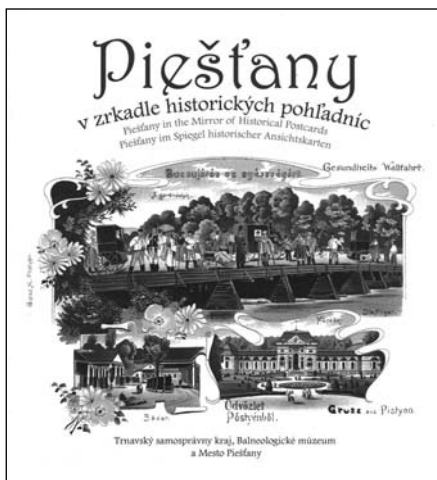
Zničené či zmena menších detailov vo väčšom množstve vedie k strate určitej originality a typických znakov. Želaním autorov je, aby sa práve istý charakter mesta, dýchajúci z historických pohľadníc, zachoval aj pre nasledujúce generácie.

Možno práve teraz, v tomto období, je posledná príležitosť usmerniť vývoj takýmto pozitívnym smerom.

Kniha, ktorej grafická úprava a formát sú prispôbené aj prehľadnému umiestneniu príslušných trojazyčných textov, je určená nielen zberateľom pohľadníc miest, krajov a regiónov,

ktorí v nej nájdu vlastne aj návod ako ich zbierať, čo si na nich všímať, a ako ich zaraďovať do svojej zbierky, ale aj širokému okruhu ďalších čitateľov zaujímavých sa vo všeobecnosti o históriu našich miest.

Balneologické múzeum, PhDr. Vladimír Krupa, krupa.vladimir@zupa-tt.sk

Bratislavské zberateľské dni 2009

Šiesty ročník medzinárodného veľtrhu Bratislavské zberateľské dni poskytol radosť všetkým „zberateľom – profesionálom“ a zaujal aj širokú verejnosť. Na ploche **4 221 m²** počas dvoch dní svoje materiály prezentovali

bezplatné parkovanie priamo pred výstaviškom, nové usporiadanie výstavných pultov a príťažlivé vystavené materiály. Priamo vo výstavnej hale bolo vo vyhradenom priestore zabezpečené rýchle občerstvenie.

193 vystavovateľov zo 17 krajín: Bielorusko, Česká republika, Chorvátsko, Francúzsko, Holandsko, Litva, Maďarsko, Nemecko, Poľsko, Rakúsko, Slovinsko, Srbsko, Švajčiarsko, Taliansko, Turecko, Ukrajina a Slovensko. Boli zastúpené zberateľské odbory filatelii, filokartia, numizmatika, minerály, telefónne karty, drobné starožitnosti, ako aj ostatné zberateľs-

Podarilo sa naplniť všetky ciele veľtržného podujatia. Zberatelia si mohli doplniť chýbajúce časti svojich zbierok a laická verejnosť sa pokochala vzácnymi unikátmi. Medzi najväčšie lákadlá patrili **najväznejšia československá známka a minca**. Obidva tieto exponáty majú vo svete zberateľstva obrovskú hodnotu a tešili sa pozornosti médií aj verejnosti.

V rámci Bratislavských zberateľských dní boli uvedené na náš trh aj niektoré významné publikácie súvisiace so zberateľstvom,

ké odbory. Veľtrh navštívilo **3 637 záujemcov**, čo predstavuje takmer **30 % nárast** oproti minulému roku. Pri spela k tomu najmä dobrá propagácia vo viacerých sledovaných médiách, vhodne volené výstavné priestory,

napr. firma Zberateľ ponúkala nový katalóg poštových známok a filatelických materiálov Slovensko 1993 – 2008, Balneologické múzeum publikáciu Piešťany v zrkadle historických pohľadníc, Rastislav Ovšonka prezentoval knihu Tatranské motívy na poštových známkach a L. Pytlíček reprezentačnú publikáciu o najväznejších československých poštových známkach v jeho zbierke.

Bratislavské zberateľské dni sú jediným veľtrhom na Slovensku zameraným na zberateľstvo. V aktuálnom ročníku došlo k nárastom vo všetkých parametroch. Vrástol počet vystavovateľov, návštevníkov a zvýšila sa aj kvalita podujatia. Najbližšie sa zberatelia stretnú v Inchebe **4. - 5. 6. 2010**. **MK**

Veľtrh Sběratel so zmenami

prístupné autom aj metrom.

Usporadatelia už v polovici júna oznámili, že počet prihlásených vystavovateľov je vyšší ako viani, keď sa spoločne s veľtrhom konala svetová výstava Praga.

V odbore **filatelie** bolo v júni prihlásených štrnásť poštových správ, pričom pošty Izraela, Bulharska a Švédska budú v Prahe prvýkrát, ďalej okolo osemdesiat obchodných firiem a zberateľov z 35 krajín.

Podobne je to aj v **numizmatike**, kde sa okrem tradičných vystavovateľov prihlásili noví, predovšetkým z krajín Beneluxu, ale tiež z Nemecka, Rakúska, Írska, Francúzska a Malty. Po niekoľkých rokoch sa na veľtrh vracajú čínske mincovne.

Reprezentačné zastúpenie bude mať i odbor

Ako už určite mnohí vedia, tohtoročný 12. ročník medzinárodného veľtrhu **Sběratel** sa koná už **od štvrtka 3. do soboty 5. septembra 2009**

na pražskom výstavisku PVA Letňany. Toto moderné výstavnisko je veľmi dobre

mineralógia a drahé kamene – popri českých predajcoch budú zastúpení aj obchodníci z Poľska, Nemecka a Číny.

Veľtrh Sběratel je asi jednou z posledných akcií, kde sa vo veľkom môžu stretávať zberatelia **telefónnych kariet**. I keď sa to nezdá, tento zberateľský odbor je stále živý a v Prahe budú TK ponúkať obchodníci a zberatelia z Česka, Francúzska, Číny, Veľkej Británie, Poľska, Talianska, Holandska a ďalších krajín.

Ďalšie zberateľské odbory bude reprezentovať – tak ako každý rok – obsiahla expozícia Klubu sběratelů kurižit.

Posledný deň veľtrhu bude tradične vyhlásený ako Deň Organizácie Spojených národov.

V odboroch filatelie, numizmatika, telefónne karty a drahé kamene budú návštevníkom bezplatne poskytovať poradenstvo odborníci a súdni znalci.

Ženy a mládež do 18 rokov budú mať opäť vstup zadarmo.

Na veľtrhu Sběratel sa vo svojom stánku bude tradične prezentovať aj bratislavská firma Zberateľ, ktorá ponúkne nielen produkty vydavateľskej činnosti (katalóg Slovensko 1993 – 2008, albumové listy ČSR

I a II, Slovenska a ČaM vo formáte A4 a časopis Zberateľ), ale aj predmety zberateľského záujmu (poštové známky, celiny, celistvosti, mince, bankovky) a potreby pre zberateľov. Firma Zberateľ v budúcom čísle opäť poskytne svojim čitateľom **voľnú vstupenku** ako pozvánku do svojho stánku.

Aktualizovaný zoznam vystavovateľov a novinky zo sveta zberateľov možno priebežne sledovať na www.sberatel.info. Ďalšie informácie prinesie aj časopis Zberateľ.

(jir)

SBĚRATEL

3. - 5. září 2009 • Výstaviště PVA Letňany

12. mezinárodní veletrh poštovních známek, mincí, karet, mineralů a sběratelství

AUKCIE • BURZY STRETNUTIA

Kalendár podujatí s uvedením ich názvu, miesta a termínu konania, prípadne ďalšími informáciami je zostavený podľa podkladov, ktoré redakcii poskytli usporiadatelia podujatia. Za obsah a znenie informácií redakcia neručí.

KLUBOVÉ STRETNUTIA

■ **BANSKÁ BYSTRICA** - FILATELIA • Dom slovenského misijného hnutia, Skuteckého 4 • Každý druhý nedeľu v mesiaci od 9.00 do 11.00 hod. ■ **BANSKÁ BYSTRICA** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA • Skuteckého 36 • Každý posledný pondelok v mesiaci od 16.00 do 17.00 hod. ■ **BRATISLAVA** - FILATELIA, NUMIZMATIKA, FILOKARTIA, TELEFÓNNE KARTY • Dobrovičova ulica 14 (Suvorovov internát) • Každú nedeľu od 8.00 do 12.00 hod. ■ **KEŽMAROK** - FILATELIA • Klub dôchodcov, ul. Martina Lányho 1 • Každú prvú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **KOŠICE** - FILATELIA, TELEFÓNNE KARTY • Železničná stanica, veľká zasaďačka • Každú nedeľu od 9.00 hod. okrem sviatkov (júl, august možnosť zmeny termínov) ■ **KOŠICE** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA • Východoslovenské múzeum, Hviezdoslavova 3 • Každú nedeľu od 9.00 do 12.00 hod. ■ **LEVICE** - FILATELIA, FILOKARTIA, TELEFÓNNE KARTY • Každú druhú a štvrtú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. • CK Junior, Sládkovičova ulica ■ **LUČENEC** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA, TELEFÓNNE KARTY a iné • Bufet Malá ryba, L. Štúra 6 (pri Lekárni) • 1. a 3. nedeľa v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **MALACKY** - FILATELIA, každý posledný štvrtok v mesiaci okrem júla, augusta a decembra od 17.00 do 18.00 hod., prístavba Mestského úradu, Radlinského 2751/1, I. posch., č. 112 ■ **MARTIN** - FILATELIA • Výmenné schôdzky v DO Strojár, Vajanského nám. 2 • Každý pondelok od 18.00 hod. ■ **MARTIN** - NUMIZMATIKA • Penzión Čierna pani • Každý štvrtok od 16.00 do 17.00 hod. ■ **MICHALOVCE** - FILATELIA • Dom Matice slovenskej, Masarykova 42 • druhý pondelok v mesiaci o 17.00 hod. (okrem júla a augusta) ■ **NITRA** - FILATELIA • Akadémia vzdelávania, Sládkovičova 7 (za poštu Nitra 1) • Každú prvú nedeľu v mesiaci od 8.00 do 12.00 hod. • Dom Matice slovenskej, Dolnočermánska 737 • Párne utorky od 15.00 do 17.00 hod. • Stoly a vstup na oboch miestach bezplatne ■ **NOVÉ MESTO nad Váhom** - FILATELIA • Mestské kultúrne stredisko • Každý štvrtok od 18.00 hod. ■ **NOVÉ ZÁMKY** - FILATELIA • Klub dôchodcov na Podzámskej ulici I Každú druhú a štvrtú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **PIEŠŤANY** - FILATELIA, NUMIZMATIKA • Centrum voľného času Ahoj, Teplická ul. 83 • Každú nedeľu od 8.30 do 10.30 hod. ■ **POPRAD** - FILATELIA • Každá prvá a tretia streda v mesiaci od 16.00 do 18.00 hod. v zasaďačke pošty Poprad 2 (pri stanici ŽSR) na 2. posch. ■ **PREŠOV** - FILATELIA • Posádkový klub, Mukačevská 20, Sídlisko III • Každý štvrtok od 16.00 do 19.00 hod. a každú nedeľu od 10.00 do 12.00 hod. ■ **PRIEVIDZA** - FILATELIA • Stretnutia spojené s výmenou materiálu I Dom kultúry - Kultúrne a spoločenské stredisko • Každý pondelok od 17.00 do 19.00 hod. ■ **PRIEVIDZA** - NUMIZMATIKA • Stretnutia spojené s výmenou numizmatického materiálu • Dom kultúry

ry - Kultúrne a spoločenské stredisko • Každá prvá streda v mesiaci od 16.00 do 18.00 hod. ■ **RUŽOMBEROK** - FILATELIA • Liptovské múzeum • Každý druhý a štvrtý štvrtok v mesiaci (okrem prázdnin) - október až marec od 17.00 hod., apríl až september od 18.00 hod. ■ **SPIŠSKÁ NOVÁ VES** - FILATELIA • klubové stretnutia Centrum voľného času ADAM, Levočská 14 • každý páry týždeň vo štvrtok o 16.00 hod., okrem júl-august ■ **TRENČÍN** - FILATELIA • Kultúrne centrum Dlhé Hony, ul.28. októbra 2/1168 • Každú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 11.30 hod. okrem Veľkej noci a Vianoc. V auguste 2-týždňová dovolenka ■ **TRENČÍN** - NUMIZMATIKA • Stretnutia spojené s výmenou v Dome armády • Každý tretí štvrtok v mesiaci od 16.00 hod. (okrem veľkých prázdnin) ■ **TRNAVA** - KF Tirnavia • Zborová sieň ECAV (vedľa ev. kostole), Nám. SNP • Každý štvrtok od 16.00 do 17.00 hod. ■ **VRANOV n / Topľou** - VŠETKY ZBERATELSKÉ ODBORY I Vináreň Tibava, Duklianskych hrdinov 1235 • Každú prvú nedeľu po 15. v mesiaci od 10.00 do 12.00 hod. okrem prázdnin a sviatkov • Kontakt: ☎ 0905 547 950, 0911 547 950 ■ **ŽILINA** KF Žilina • Dom Matice slovenskej, Hollého 11 • Každú nedeľu od 9.00 do 12.00 hod. ■(R)

REGIONÁLNE PODUJATIA

➔ 4. júl 2009 TRENČÍN

BURZA STAROŽITNOSTÍ A ZBERATELSKÝCH PREDMETOV, EXPO CENTER, a.s., Pod sokolicami 43, 7.00 – 12.00 hod., info: ☎ 032/ 651 52 03, 0905 267 519, www.antikmedia.sk

➔ 5. júl 2009 ŽILINA

MEDZINÁRODNÉ HOBBY STRETNUTIE, filatelia, filokartia, numizmatika, všetky zberateľské odbory, Kotva, Predmestská 71, od 7.00 hod. ☎ 041/421 2977, 0904 526 563, www.antik-kam.sk

➔ 18. júl 2009 TRENČÍN

BURZA STAROŽITNOSTÍ A ZBERATELSKÝCH PREDMETOV, EXPO CENTER, a.s., Pod sokolicami 43, 7.00 – 12.00 hod., info: ☎ 032/ 651 52 03, 0905 267 519, www.antikmedia.sk

➔ 2. august 2009 ŽILINA

MEDZINÁRODNÉ HOBBY STRETNUTIE, filatelia, filokartia, numizmatika, všetky zberateľské odbory, Kotva, Predmestská 71, od 7.00 hod. ☎ 041/421 2977, 0904 526 563, www.antik-kam.sk

➔ 15. august 2009 TRENČÍN

BURZA STAROŽITNOSTÍ A ZBERATELSKÝCH PREDMETOV, EXPO CENTER, a.s., Pod sokolicami 43, 7.00 – 12.00 hod., info: ☎ 032/ 651 52 03, 0905 267 519, www.antikmedia.sk

➔ 22. august 2009 POPRAD

PODTATRANSKÁ FILATELISTICKÁ BURZA, Stredná združebná škola, Okružná ul., od 7.00 do 12.00 hod. Info: Josef Rančák, Štúrova 126/5, 058 01 Poprad, ☎ 0907 949 956.

INZERCIA

■ **FILATELIA CLUB** Dolný Ohaj (okr. NZ) – výmena známok
☎ 0907 777 165, e-mail: ohaj@post.sk, www.filateliacub.host.sk
Z-176

■ **PONUKA ZNÁMOK A MINCÍ**. www.filatelia-album.sk Z-177

■ **KÚPIM** doklady slovenskej poľnej pošty 1939 - 1945, lepšie položky dobre zaplatím. ☎ 0908 94 33 35 Z-178

■ **KÚPIM** staré pohľadnice Humenné (Homonna) a okolie, Nové Mesto n/Váhom (Vágujhely) a okolie. Peter Kolesár, M.R. Štefánika 26, 915 01 Nové Mesto n/Váhom. e-mail: kolesar.peter@post.sk, ☎ 0908 420 530 Z-179

■ **KÚPIM** pohľadnice Stupavy a Mástu. Kontakt: stupava@stupava.com, ☎ 0903 936 829 Z-180

■ **KÚPIM** alebo **VYMENÍM** staré pohľadnice a fotografie Trnavy (Nagyszombat, Tyrnau) a blízkeho okolia. ☎ 0905 965 523, info@dredos.sk Z-181

■ **KÚPIM** prvú známku sveta (Black Penny). Ponuky na ☎ 0907 891455 alebo na marian_kovac@post.sk sken s opisom Z-181

■ **PREDÁM** známky a celiny šport ZSSR a Poľsko (staršie) a LOH celý svet. ☎ 036/622 7340 Z-182

■ **PREDÁM** nepoužitú špec. ochrannú pevnú škafuľu (spodnú s výklop. stranou a vrchnú) na filat. exponát, potiahnutá látkou, poctivá remeselnícka práca (12 eur + R-poštovné). Obrázok a rozmery zašlem e-mailom. ☎ 0908/14 65 59 alebo domena-eu@post.sk" Z-183

■ **KÚPIM** použité, nepoškodené slovenské TK, dobíjacie kupóny, prepaid-karty a pod., na ktorých su už duálne spoločne vyznačené slovenské koruny aj eurá. ☎ 0908/14 65 59 alebo domena-eu@post.sk Z-184

■ **PREDÁM** ★★ známky a hárčeky Rakúska 1969-1985, kompl. série, nom. hodn. 1817 Sch. Žilava na kat. cenu 15-20%. Ján Trúšik, Mierová 14, 966 81 Žarnovica, ☎ 0918 579 955. Z-185

■ **PREDÁM** zbierku pamätných Ag mincí Československa 1947-1992, 103 ks, kvalita RL, za 80% kat. ceny – Novotný 2009. Fr. Mazur, Kuzmányho 3, 040 01 Košice, ☎ 055/ 622 5635 Z-186

■ **DOPLNÍM** Uhorsko, Maďarsko do r. 2000. **PREDÁM** aj kompletne zbierky (★★, ☉) týchto krajín. ☎ 047/ 4326637, 0910 551044 Z-187

■ **KÚPIM** katalóg Pofis Česká republika 2006, 2007, 2008 a české známky na výstrižkoch alebo opečiatkované. Anton Vasil, 094 22 Nižný Hrušov 73, aniba@szm.sk Z-188

■ **PREDÁM** albumové listy Pofis ČSR 1945-1992, orezané na A4, zasklené bielymi havičkami. Cena dohodou. ☎ 0905 462 681 Z-189

■ **DÁM** zbierku listín s kolkami vydania 1919 a iné zberateľské materiály za listiny s nalepenými alebo natlačenými kolkami z rokov 1939-1953 a kolkovými poplatkami vyplatenými v hotovosti z rokov 1919, 1945, prípadne kúpim. Dušan Evinic, Polská 4, 040 01 Košice Z-190

■ **DOPLNÍM** vydania k OH-2008 (Čína a ostatný svet, zn.ĕĕ, TL), ako aj EUROPA/CEPT 1993-2009 (zn. ★★, TL, zošitky) rôznych štátov podľa chybenky, e-mail: travelers@atlas.sk Z-191

■ **PREDÁM** nepoužitú, alebo len raz použité zásobníky od 8 po 32 listové. ☎ 0902 965 026 Z-192

■ **HLADÁM** odznaky Výstup na Rysy 1959, 1960/II, 1968/II, 1988/I. Anton Pašteka, Bernolákova 2423/24, 901 01 Malacky, ☎ 034/772 3616 Z-193

■ **HLADÁM** ☉ hárčeky ČSR H2273-75, 2671, 2545-48, 2808,

2704 oba, 2795+2797, 2860, 2864-65 oba, 2859, 2671. Slovenské tlačie 15PtB, 20, 21PtA, 23, 26, 28PtB, 33PtB výmenou za ☉ Švajčiarsko, Nemecko, a ★ Austrálie

■ **KÚPIM** na dobierku katalóg ČSR+ČR+SR špeciál do konca roka 2008. Ivan Roudenský, Poste restante 062 01 Starý Smokovec Z-194

■ **DOPLNÍM** vašu zbierku ★★ známok Španielska, Monaka, Vatikánu, Francúzska a Maďarska z rokov 1960-2005. Chybenka podľa katalógu Michel. ☎ 052/452 4871 Z-195

■ **PREDÁM** tel. karty Slovenska a zápalkové škafuľky. M. Halász, Ovručská 12, 040 22 Košice e-mail: milhal@centrum.cz Z-196

■ **PREDÁM, KÚPIM** alebo **VYMENÍM** pamätné 2-eurové mince všetkých štátov eurozóny v kvalite 0/0, PP a úložný materiál. e-mail mstribrnsky@r3.robnernet.sk tel: 0905 403 408 Z-197

■ **PREDÁM** nemecké kolónie, bohatý výber, aj iné európske štáty a pohľadnice. Podrobné na www.filatelia-znamka.sk. Ing. M. Blahuta, J. Stanislava 5, 84105 Bratislava, ☎ 0910 22 21 35 Z-198

■ **PREDÁM** komplet prvých desať ročníkov (1995 – 2004) mesačníka Zberateľ. Cena 130 eur ☎ 0908 027 603, 056 64 244 71 Z-199

■ **KÚPIM** ★★ známky Slovenska 1993-2008, NL, PaL, PT, FDC, CDV a COB s prítláčou podľa zoznamu (asi za 100 €) za nominál a menej. Karol Milan, M. Rázusa 42, 911 01 Trenčín, karol.milan@zoznam.sk ☎ 0904 134800. Z-200

■ **KNIHU** Piešťany v zrkadle historických pohľadníc možno objednať na adrese: Balneologické múzeum, PhDr. Vladimír Krupa, 921 01 Piešťany, tel: 033/ 762 1334, mail: krupa.vladimir@zupa-tt.sk , alexurminsky@gmail.com Predajná cena 25 € + dobierka. Pri zásielke dvoch a viac kusov bez poštovného. Z-201

■ **KÚPIM** za dvojnásobok alebo **VYMENÍM** (z lokality Zemplín) tieto turistické známky: č.23 - Žiarska chata do r. 2005, č.93 - (nie 96) Východná vysoká, č.94 - Jahňací štít do r. 2006, č.97 - Slavkovský štít do r. 2006, č.98 - Predné Solisko do r. 2006, č.157 - Vikolínec - dedičstvo (s maknenom na ňe), Výročné 2004: Hody Rajeckej Teplice, Vydra Čierny Balog, 70 rokov Bilikovej chaty, VIII. roč. Country folk fest Liptovský Hrádok (nie country), Športovo- zábavný deň – Víťaz; Výročné 2008 20 rokov N. P. Malá Fatra, Putovná 2004 Terchová. ☎ 0908 027 603, 056/64 244 71 Z-202

■ **KÚPIM** R-nálepkys s poradovým číslom 1 alebo vymením za zberateľský materiál. Ladislav Iván, Malé Domky 12, 034 01 Ružomberok ☎ 044/ 432 8189, e-mail: lacoivan@naex.sk Z-203

■ **VYMENÍM** za odznaky, mince, bankovky alebo predám vzácné pivové etikety zaniknutého košického pivovaru BAUERNEBL rôzne druhy a viac kusov. ☎ 055/ 623 4138, 0908 108 287. Z-204

FK 52-46 Močenok – vernisáž poštovej pečiatky na XVII. celonárodnom festivale kresťanského divadla Gorazdov Močenok: Sv. GORAZD A Sv. SÁVA HLÁSALI KULTÚRU ŽIVOTA – NEZABÍJES! Kultúrne stredisko 27. júla 2009 o 1700 hod. Možnosť získať staršie PL s PPP – Gorazdov Močenok. Jozef Kútňny filatel@centrum.sk

www.postoveznamky.sk

aktuálne burzy, výstavy, aukcie a iné podujatia, najnovšie poštové známky, odborné články + možnosť upozornovania na blížiace sa burzy a ďalšie podujatia

www.postoveznamky.sk

JÚLOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Zberateľské materiály a pomôcky ponúkané v tejto rubrike možno zakúpiť v predajni ZBERATEĽ alebo ich objednať písomne, e-mailom, prípadne aj telefonicky (➔ pozri informácie na 2.strane) **Novozaradené položky sú zvýraznené.**

ZNÁMKY / HÁRČEKY / BLOKY - rôzne námety ★★

	€/ Sk
Álandy 2009, Európa – rok astronómie, 1 zn.	1,99 / 60,-
Antigua 1981, Svadba Charlesa a Diany, 628-630	0,99 / 30,-
Argentína 1990, Vianoce – mozaikové okná, Bl. 44-46	15,90 / 480,-
Argentína 1991, Vianoce – mozaikové okná, 2096-2099	5,99 / 180,-
Belize (Cayes of Belize) 1985, Vraký lodí, Bl. 1	5,99 / 180,-
Belize 1985, J. J. Audubon (prírodovedec) – 200 r. narodenia Bl. 67	6,63 / 200,-
Bielorusko 2009, Európa – Rok astronómie, 2 zn	1,82 / 55,-
Bielorusko 2009, Rok rodnej zeme, H	1,82 / 55,-
Bielorusko 2009, Svet vtákov - Husi, 1 zn	0,86 / 26,-
Bielorusko 2009, Domáca hydina, 2+H	2,98 / 90,-
Dahomé 1967, Jamboree – Idaho, USA, Bl. 9	4,31 / 130,-
Dahomé 1968, 500 rokov úmrtia Guttenberga, Bl. 13	1,99 / 60,-
Dahomé 1973, J. F. Kenedy – 10. výr. úmrtia, Bl. 22	3,48 / 105,-
Dominika 1977, 25. výr. korunovácie Alžbety II., 525-529	1,99 / 60,-
Dominica 1993, 200 r. prvého letu balónom, Bl. 244	3,28 / 99,-
Estónsko 2006, Európska integrácia, 555	0,99 / 30,-
Estónsko 2008, Ochrana prírody – Netopier, 1 zn.	0,60 / 18,-
Estónsko 2009, Európa – Rok astronómie, 2 zn.	2,15 / 65,-
Fiji 1980, Zaujímavá ostrovná architektúra, 402-410	4,97 / 150,-
Ghana 1963, Červený kríž – 10. výročie, Bl. 8	4,65 / 140,-
Hong Kong 2008, Prírodné krásy, H	2,15 / 65,-
Hong Kong 2008, Rok Potkana, 4 zn. + H	3,81 / 115,-
Japonsko 1981, Sv. výstava známok - Philatokojo 81, 1488-1491	9,99 / 300,-
Jamajka 1964, Volba Miss World 1963, Bl. 2	1,66 / 50,-
Jamajka 1978, Historické artefakty z Jamajky, Bl. 14	1,66 / 50,-
Japonsko 1965, Týždeň filatelie – umenie, 885	0,40 / 12,-
Japonsko 1966, Týždeň filatelie – umenie, 927	0,59 / 18,-
Japonsko 1967, Týždeň filatelie – umenie, 963	0,33 / 10,-
Japonsko 1968, Týždeň filatelie – umenie, 992	0,53 / 16,-
Južná Afrika 1975, Turistika, 484-487	11,28 / 340,-
Južná Afrika 1976, Umenie – Erich Meyer, 496-499	2,15 / 65,-
Kanada 1982, Výstava známok Toronto, Bl. 2	2,15 / 65,-
Kanada 1978, Sv. výstava známok – Capex 78, Bl. 1	2,30 / 70,-
Kanada 1987, Výstava známok – Capex 87, Bl. 4	2,49 / 75,-
Kazachstan 1993, Vesmírna stanica, 27	1,65 / 50,-
Kazachstan 2008, Chrobáky, 2 zn.	1,92 / 58,-
Kirgistan 2008, LOH Peking, 4zn.	7,63 / 230,-
Kuba 2008, História automobilizmu, 6+H	5,97 / 180,-
Litva 2008, EURÓPA – písanie listov, 2 zn.	1,62 / 49,-
Litva 2008, Návšteva múzea, 2 zn.	1,80 / 54,-
Líbia 1997, Ochrana divých zvierat, Bl. 147	6,50 / 196,-
Kuba 1968, Výstava známok, Bl. 31	2,65 / 80,-
Laos 1968, Deň armády, 225-229	4,31 / 130,-
Laos 1971, Ochrana prírody - fauna, 318-322	7,30 / 220,-
Libanon 1974, Volba Miss univerzum 1971, Bl. 39	5,99 / 180,-
Líbya 1979, Vyhnanie cudzích vojsk, Bl. 41	1,32 / 40,-
Líbya 1983, Skauting, Bl. 41	1,99 / 60,-
Litva 2009, Erby, 3 zn.	3,15 / 95,-
Litva 2009, Európa – Rok astronómie, 2 zn.	2,82 / 85,-
Maledivy 1964, LOH Tokio, Bl. 79	2,40 / 72,-
Maroko 1974, Vzácne hist. predmety, 772-773	2,15 / 65,-
Maroko 1976, Vzácne hist. predmety, 772-773	2,15 / 65,-
Moldavsko 2008, Ochrana prírody, 3 zn.	1,99 / 60,-
Monako 2009, Požiarci s technikou, 3 zn.	3,75 / 113,-
Niger 1976, Zeppelin – prelet nad Alpami – svetové metropolity, Bl. 14	4,31 / 130,-
Niger 1982, Automobilové závody – VC Francúzska, Bl. 35	4,31 / 130,-
Nová Kaledónia 2008, Ochrana prírody – UNESCO, H (6)	8,00 / 241,-
Nový Zéland 1998, Morský život, 1711-1718	4,64 / 140,-
Palau 1985, Výr. prvého letu cez Pacifik, 92-95 + Bl. 1	5,80 / 176,-
Palau 1992, Lietadlá II. svet. vojny nasadené v Pacifiku Bl. 21	9,29 / 280,-
Palau 1984, Morské mušle, 37-46	5,31 / 160,-
Palau 1987, 200 rokov ústavy USA, 197-205	3,98 / 120,-
Papua New Guinea 1984, Ceremoniálne bubny, 479-482	1,99 / 60,-
Pitcairn 1981, Obrazy zo života, 212-213	0,80 / 24,-
Pitcairn 1983, Návšteva kpt. Folgera, 230-233	1,99 / 60,-
Pitcairn 1982, Vianoce – anđel od Rafaela, 222-225	1,65 / 50,-

JÚLOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Západný Berlín

Pitcairn 1983, Commonwealth Day, 226-229	1,65 / 50,-
Pitcairn 1983, Flóra - stromy, 234-237	2,26 / 68,-
Pitcairn 2004, Mušle III., 651-654	4,32 /140,-
Pitcairn Isl. 1982, Ovocie, 214-217	1,82 / 55,-
Pitcairn Isl. 2002, Mačky, 609-612+Bl. 30	6,70 /202,-
Polsko 2005, Úmrtie pápeža J. Pavla II., 4175	0,99 / 30,-
Polsko 2009, Europa – rok astronómie, 1 zn.	1,49 / 45,-
Rusko 2004, Umenie – Jantárová komnata, 3 zn.	1,49 / 45,-
Rusko 2004, Dámske jazdecké úbory, 3 zn.	1,82 / 55,-
Rusko 2008, Šport - plávanie, 1 zn.	0,49 / 15,-
Rusko 2009, Hrdinovia II. sv. vojny, 1 zn.	0,60 / 18,-
Rusko.2009, N. V. Gogol – 200 rokov narodenia, 2 + H	2,82 / 85,-
Rusko.2009, A. S. Popov – 150 rokov narodenia, H	1,20 / 36,-
Saudská Arábia 1985, 4. päťročný hosp. plán, 800-803	3,98 /120,-
Severný Jemen 1968, K. Adenauer, 734-736	7,50 /226,-
Slovinsko 2008, Požiarnici, 1 zn.	0,26 / 8,-
Slovinsko 2009, Záchrana polárnych oblastí, H	1,65 / 50,-
Sv. Helena 2005, 200 rokov nar. H. Ch. Andersena	4,32 /130,-
Togo 1962, Návšteva prezidenta v USA, Bl. 9	4,31 /130,-
Togo 1964, Kampaň na záchranu Núbijjských pamiatok, Bl. 14	2,65 / 80,-
Togo 1967, LOH Mexiko a ZOH Grenoble, Bl. 32	3,98 /120,-
Taiwan 2008, Mačky a psi I., 4 zn.	1,99 / 60,-
Taiwan 2008, Mačky a psi II., 4 zn.	1,99 / 60,-
Taiwan 2009, Morské mušle, 4 zn.	2,15 / 65,-

Tuvalu 1979, Rowland Hill - 100 r. úmrtia, Bl. 3	1,49 / 45,-
Tuvalu 1981, Prijatie do UPU, Bl. 6	1,66 / 50,-
Tuvalu 1983, 200 rokov lietania, Bl. 8	2,49 / 75,-
Ukrajina 2008, Lokomotívy IV., 4 zn.	2,15 / 65,-
Ukrajina 2008, 90 r. prvej známky, 2x Bl.	4,81 /145,-
Ukrajina 2009, N. V. Gogol – 200 rokov narodenia, H (2 zn.)	1,20 / 36,-
Ukrajina 2009, ZOO Kyjev, H	1,20 / 36,-
Ukrajina 2009, Ochrana ľadovcov, 2 zn.	2,15 / 65,-
Ukrajina 2009, Ochrana ľadovcov, PL (8+K)	8,13 /245,-

€/Sk

397-400 50 rokov automobilových pretekov AVUS 1,20/ 36,-

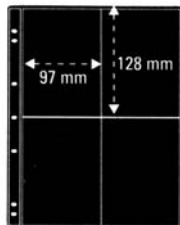
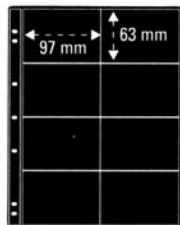
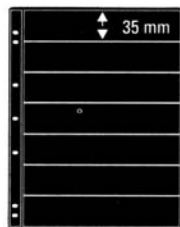
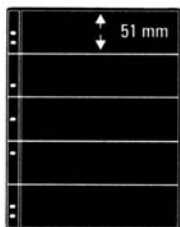
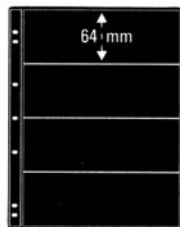
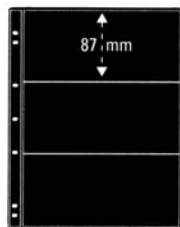
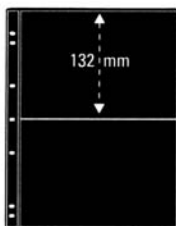
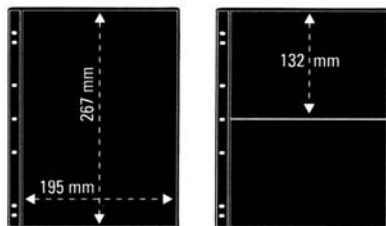
397-400 50 rokov AVUS - háraček	1,40/ 42,-
401 150. výr. nar. fyzika Helmholtza	0,58/ 18,-
412-415 Drevené hračky	1,80/ 54,-
416 100 rokov materiálového skúšobníctva	0,40/ 12,-
417 Vianoce 1971	0,40/ 12,-
418-421 Deťom: Ochrana zvierat	1,90/ 57,-
422 200. výr. nar. staviteľa F. Gillyho	0,50/ 15,-
423-425 Maľby – berlínske krajinky	1,20/ 36,-
426 150. výr. úmrtia básnika W. Hoffmanna	0,80/ 24,-
434 125. výr. nar. maliara M. Liebermanna	0,45/ 13,-
435-438 Šachové figúrky	2,90/ 87,-
439 Deň poštovej známky	0,30/ 9,-
440 150. výr. úmrtia kancelára Hardenberga	0,35/ 10,-
441 Vianoce 1972	0,40/ 12,-
442-445 Draví vtáci	3,20/ 96,-
446-451 Mestské dopravné prostriedky	3,60/108,-
452 200. výr. nar. spisovateľa L. Tiecka	0,50/ 15,-
454 200. výr. úmrtia hud. skladateľa J. Quantza	0,65/ 20,-
455-458 50. výr. Nemeckého rozhlasu - háraček	2,50/ 75,-
459-462 Hudobné nástroje	3,20/ 96,-
463 Vianoce 1973	0,40/ 12,-
464 275. výr. nar. staviteľa G. W. Knobelsdorffa	0,35/ 10,-
465 150. výr. nar. fyzika G. R. Kirkhoffa	0,30/ 9,-
466 25. výročie skončenia vzdušného mosta v Berlíne	2,20/ 66,-
467 125. výr. nar. rozhlasového technika A. Slabyho	0,40/ 12,-

STÁLA PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Listy do krúžkového zakladača zn. PRINZ

z čiernej plastickej fólie s rôznym počtom riadkov (1 – 7), s celošírkovými priesvitnými okienkami na vkladanie poštových známok a s delenými okienkami na zasúvanie telefónnych kariet a poštových lístkov.
Využitelná plocha 195 x 267 mm.

Cena za 1 ks ľubovoľného vyhotovenia 0,86 € / 26 Sk

Krúžkový zakladač s kazetou na albumové listy A 4 v euroobale

Albumové listy so známkami sú uložené prehľadne a bezpečne.

Povrch je z hnedej plastickej fólie

Krúžkový zakladač 9,46 € / 285 Sk

Kazeta 9,79 € / 295 Sk

Cena za komplet 18,25 € / 550 Sk

Názov krajiny (samolepka) 0,82 € / 25 Sk

NOVINKA

Celofarebný špecializovaný katalóg SLOVENSKO 1993-2008. 224 strán, všetky vydania oficiálneho vydavateľa poštových cien Slovenska a ďalších predmetov zberateľského záujmu

á 13,90 € / 419,- Sk

Perové dosky

Originál Schaubek (modré, vínočervené)

– použité, zachovalé á 28,54 € / 860,- Sk

Bez nápisu Schaubek (modré, vínočervené, zelené, čierne) – nové á 21,57 € / 650,- Sk

M. Bachratý: Odtlačky výplatných strojov v tematickej zbierke a exponáte, 80 strán, A5, ČB 3,50 € / 105 Sk

Monografie čs. známok

č. 3 Výplatné známky 1923-1939 8,29 € / 250,- Sk

č. 4 Letecké, novinové, dopl. 1918-1939 7,63 € / 230,- Sk

č. 9 FDC ČSR 1947-1992 bez PT 14,27 € / 430,- Sk

STÁLA PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Katalógy

Špecializované netto katalógy ZBERATEĽ – SLOVENSKO

(známky, celiny, FDC, COB, CDV, NL, ZZ, CSO, CM, PT):

Roky 1993-1994	1,90 € / 57,-
Roky 1995-1996	1,90 € / 57,-
Roky 1997-1998	1,90 € / 57,-
Rok 1999	1,25 € / 38,-
Roky 2000-2001	1,90 € / 57,-
Rok 2002	1,25 € / 38,-
Rok 2003	1,25 € / 38,-
Rok 2004	1,25 € / 38,-
Rok 2005	1,25 € / 38,-
Rok 2006	1,25 € / 38,-
Rok 2007	1,25 € / 38,-
Rok 2008	1,25 € / 38,-

Známky základného radu Slovensko 1939-1945
sú v stálej ponuke firmy Zberateľ

O. Földeš: Slovensko 1939 – 1945, špecializovaný
katalóg známkov a celín 12,94 € / 390 Sk
Príloha: číslovaná PT so známkou z háčička Detom

Euro-Katalog, mince a bankovky 2009, Leuchtturm vo farbe,
420 str., všetky vydania štátov Eurozóny 7,50 € / 225,-

Novotný: Mince Jozefa I. 1705-1711 a Františka II. Rákocziho 1703-1711	6,47 € / 195,-
Novotný: Mince Karla VI. 1711-1740, I. vydanie	8,79 € / 265,-
Novotný: Mince Márie Terézie 1740-1780 (II. doplnené vydanie 2001)	12,95 € / 390,-
Novotný: Mince Františka Lotrinského, (1745-67), (1766-80)	8,29 € / 250,-
Novotný: Mince Jozefa II 1765-1790 a Leopolda II 1790-1792	7,96 € / 240,-
Novotný: Mince Františka I. 1792-1835	13,24 € / 399,-
Novotný: Mince Ferdinanda V. (1835-1848), 2006	6,14 € / 185,-
Novotný: Mince Františka Jozefa I. (1848-1916), nové vydanie r. 2006	12,95 € / 390,-
Novotný: Mince Leopolda I. (1657-1705)	10,95 € / 330,-
Novotný: Papierové platidlá ČSR 1918-92, ČR+SR 1993-2007	12,11 € / 365,-

Kol. autorov: Mince Františka II., 1792-1835 6,47 € / 195,-

Ponúkame albumové listy, Pofis aj formátu A 4:

- s nápisom SLOVENSKO	0,16 € / á 5,-
- bez nápisu	0,13 € / á 4,-
- so štvorcovou podtlačou (len formát Pofis)	0,13 € / á 4,-

Zásobníky na známky, havidky

Zásobník Lindner, A 4, čierne listy,	
16-listový	16,26 € / 490,-
30-listový	25,90 € / 780,-

Havidky čierne, šírka 28, 32, 35, 38, 40, 50, 52,
59, 60, 70, 85, 90 mm - balíček 1,99 € / 60,-

Havidky čierne na PL:	
ležaté, veľkosť 170x120 mm	- ks 0,49 € / 15,-
stojaté, veľkosť 120x180 mm	- ks 0,49 € / 15,-
ležaté, veľkosť 185x135 mm	- ks 0,63 € / 19,-
stojaté, veľkosť 135x185 mm	- ks 0,63 € / 19,-

Havidky biele na PL:	
ležaté, veľkosť 170x120 mm	- ks 0,49 € / 15,-
stojaté, veľkosť 120x170 mm	- ks 0,49 € / 15,-
stojaté, veľkosť 135x185 mm	- ks 0,63 € / 19,-
ležaté, veľkosť 185x135 mm	- ks 0,63 € / 19,-

Zásobníky na mince

Zásobník 10-listový, možnosť doplnenia
listov (3 alebo 4 otvory) 12,11 € / 365,-

Náhradné listy	
12-okienkové 55x53 mm	- 1 list 0,99 € / 30,-
20-okienkové 41x42 mm	- 1 list 1,09 € / 33,-
30-okienkové 31x35 mm	- 1 list 1,16 € / 35,-

Zásobníky na FDC (celistvosti)

Do veľkosti 190 x 120 mm. Dosky sú z plastovej fólie,
vatované. Fóliové listy (50 ks) sa plnia zhora
a obsahujú čiernu papierovú vložku.
Farby: zelená, modrá, čierna a červená 12,94 € / 390,-

Pinzety a lupy

Pinzeta Prinz-Solingen alebo Lindner (špicatá,
lopatkovitá alebo okrúhla), kus 2,82 € / 85,-
Pinzeta Lindner, lopatkovitá zahnutá 5,14 € / 155,-
Pinzeta lopatkovitá alebo špicatá, dĺžka 150 mm 8,63 € / 260,-
Ďalšie lupy podľa Zberateľa 9, 10/2005
alebo na www.zberatel.com

Filatelistické nálepky

Nálepky firmy LINDNER 1000 ks - balíček á 2,12 € / 64,-

Obaly na albumové listy

Formát A 4 (tzv. Euroobal) - 10 ks 0,49 € / 15,-

PONUKA ALBUMOVÝCH LISTOV

SLOVENSKO € / Sk				
Rok	I. časť		II. časť	
	BZ	Z	BZ	Z
1993	0,63 / 19,-	2,48 / 75,-	1,06 / 32,-	3,98 / 120,-
1994	0,63 / 19,-	2,48 / 75,-	1,59 / 48,-	6,14 / 185,-
1995	0,73 / 22,-	2,48 / 75,-	1,59 / 48,-	5,80 / 175,-
1996	0,73 / 22,-	2,48 / 75,-	1,79 / 54,-	6,47 / 195,-
1997	0,73 / 22,-	2,48 / 75,-	1,75 / 53,-	7,30 / 220,-
1998	0,73 / 22,-	2,48 / 75,-	1,75 / 53,-	7,30 / 220,-
1999	0,69 / 21,-	2,48 / 75,-	1,95 / 59,-	8,13 / 245,-
2000	0,56 / 17,-	2,15 / 65,-	1,59 / 48,-	6,14 / 185,-
2001	1,06 / 32,-	3,15 / 95,-	1,59 / 48,-	7,13 / 215,-
2002	0,73 / 22,-	2,48 / 75,-	2,48 / 75,-	9,46 / 285,-
2003	0,92 / 28,-	2,82 / 85,-	2,65 / 80,-	10,12 / 305,-
2004	0,56 / 17,-	2,15 / 65,-	1,75 / 53,-	7,30 / 220,-
2005	0,59 / 18,-	2,25 / 68,-	2,15 / 65,-	8,13 / 245,-
2006	0,69 / 21,-	2,29 / 69,-	2,25 / 68,-	8,36 / 252,-
2007	1,12 / 34,-	3,65 / 110,-	1,79 / 54,-	5,47 / 165,-
2008	1,33 / 40,-	4,32 / 130,-	2,99 / 90,-	9,46 / 285,-

**I.časť : základné známky a hárčeky,
II.časť : PL, varianty popónov a známky z hárčekov**
Pri objednávaní prosíme vždy uviesť ročník, jeho časť (I. alebo II.) a formát (Pofis alebo A 4) !
Listy ponúkame bez zasklenia (BZ) a zasklené (Z).
Formáty: Pofis a A 4. Ceny sú rovnaké!

SLOVENSKO 1939-1945 € / Sk	
základný rad, 17 listov	
BZ 4,48 / 135,-	Z 14,10 / 425,-

PROTEKTORÁT ČECHY A MORAVA 1939-1945 € / Sk	
základný rad, 12 listov	
BZ 2,15 / 95,-	Z 10,62 / 320,-

ČESKOSLOVENSKO 1918-1939 € / Sk	
základný rad, 32 listov	
BZ 8,49 / 256,-	Z 26,55 / 800,-
Letecké, Novinové, Doplatné, SO... základný rad	
BZ 3,71 / 112,-	Z 11,61 / 350,-

Čisté albumové listy A4 s nápisom	
Československo, Slovensko, Slovensko 1939-1945, Protektorát Čechy a Morava 1939-1945, Československo 1919-1939 Česká republika	
kus 0,16 / 5,-	

ČESKOSLOVENSKO € / Sk				
Rok	I. časť		II. časť	
	BZ	Z	BZ	Z
1945	1,59 / 48,-	5,97 / 180,-	0,59 / 18,-	0,99 / 30,-
1946	0,53 / 16,-	1,82 / 55,-	0,26 / 8,-	0,99 / 30,-
1947	0,53 / 16,-	1,82 / 55,-	1,06 / 32,-	3,81 / 115,-
1948	1,06 / 32,-	3,65 / 110,-	1,59 / 48,-	5,47 / 165,-
1949	0,79 / 24,-	2,65 / 80,-	0,53 / 16,-	2,15 / 65,-
1950	1,06 / 32,-	3,81 / 115,-	-	-
1951	1,06 / 32,-	3,65 / 110,-	-	-
1952	1,85 / 56,-	6,30 / 190,-	-	-
1953	1,59 / 48,-	5,64 / 170,-	-	-
1954	1,12 / 34,-	3,81 / 115,-	-	-
1955	1,59 / 48,-	5,64 / 170,-	-	-
1956	1,06 / 32,-	3,65 / 110,-	-	-
1957	1,32 / 40,-	4,64 / 140,-	0,53 / 16,-	1,65 / 50,-
1958	1,32 / 40,-	4,48 / 135,-	0,53 / 16,-	1,65 / 50,-
1959	1,39 / 42,-	4,64 / 140,-	-	-
1960	1,59 / 48,-	5,47 / 165,-	-	-
1961	1,85 / 56,-	5,80 / 175,-	-	-
1962	1,59 / 48,-	5,64 / 170,-	0,63 / 16,-	1,82 / 55,-
1963	1,59 / 48,-	5,31 / 160,-	-	-
1964	1,59 / 48,-	5,31 / 160,-	-	-
1965	2,15 / 65,-	7,46 / 225,-	-	-
1966	2,15 / 65,-	7,13 / 215,-	1,59 / 48,-	5,64 / 170,-
1967	1,82 / 55,-	6,47 / 195,-	1,65 / 50,-	5,64 / 170,-
1968	2,48 / 75,-	8,63 / 260,-	3,65 / 110,-	11,61 / 350,-
1969	1,72 / 52,-	6,47 / 195,-	2,65 / 80,-	9,29 / 280,-
1970	1,85 / 56,-	6,47 / 195,-	3,98 / 120,-	12,94 / 390,-
1971	1,59 / 48,-	5,64 / 170,-	2,65 / 80,-	9,29 / 280,-
1972	1,85 / 56,-	6,47 / 195,-	2,15 / 65,-	7,80 / 235,-
1973	1,59 / 48,-	4,97 / 150,-	3,48 / 105,-	11,61 / 350,-
1974	1,85 / 56,-	6,47 / 195,-	6,04 / 182,-	19,08 / 575,-
1975	1,85 / 56,-	6,47 / 195,-	6,30 / 190,-	19,75 / 595,-
1976	1,49 / 45,-	4,97 / 150,-	1,99 / 60,-	6,97 / 210,-
1977	1,82 / 55,-	6,97 / 210,-	6,47 / 195,-	21,57 / 650,-
1978	1,99 / 60,-	7,80 / 235,-	2,48 / 75,-	7,80 / 235,-
1979	1,49 / 45,-	5,14 / 155,-	3,15 / 95,-	10,78 / 325,-
1980	1,82 / 55,-	6,47 / 195,-	2,65 / 80,-	8,46 / 255,-
1981	1,82 / 55,-	6,47 / 195,-	2,82 / 85,-	9,12 / 275,-
1982	2,32 / 70,-	8,46 / 255,-	2,82 / 85,-	9,79 / 295,-
1983	1,65 / 50,-	6,47 / 195,-	2,82 / 85,-	9,12 / 275,-
1984	1,65 / 50,-	6,30 / 190,-	3,15 / 95,-	10,78 / 325,-
1985	1,85 / 56,-	6,47 / 195,-	2,65 / 80,-	8,46 / 255,-
1986	1,49 / 45,-	4,97 / 150,-	3,48 / 105,-	11,61 / 350,-
1987	1,49 / 45,-	5,14 / 155,-	3,98 / 120,-	13,11 / 395,-
1988	2,15 / 65,-	7,80 / 235,-	2,98 / 90,-	10,29 / 310,-
1989	1,49 / 45,-	4,97 / 150,-	1,49 / 45,-	5,80 / 175,-
1990	1,12 / 34,-	4,14 / 125,-	1,92 / 58,-	6,80 / 205,-
1991	0,79 / 24,-	2,82 / 85,-	2,65 / 80,-	8,46 / 255,-
1992	0,79 / 24,-	2,82 / 85,-	0,65 / 46,-	5,80 / 175,-
L,D,N	3,45 / 104,-	10,78 / 325,-	2,92 / 88,-	9,12 / 275,-

JÚLOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Ukážky z dnešnej ponuky námetových emisií ★★ (str. 40 – 41)

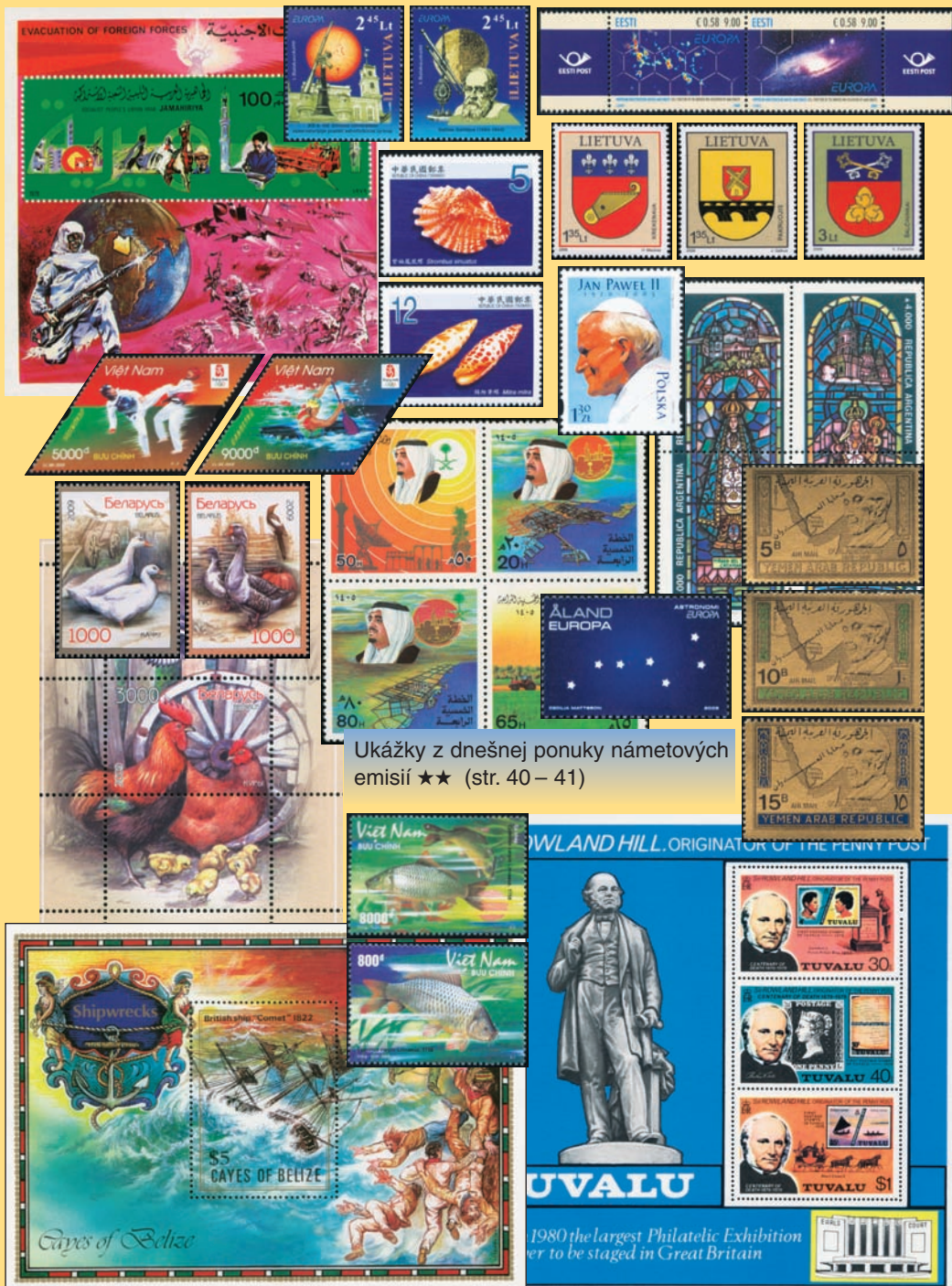

الجمهورية اللبنانية الثانية

ملكة جمال الكون 1971
 جورجينا ريزك
 MISS UNIVER 1971 GEORGINA RIZK
 REPUBLIQUE LIBANAISE

Maldive Islands

JÚLOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Ukážky z dnešnej ponuky námetových emisií ★★ (str. 40 – 41)

WLAND HILL. ORIGINATOR OF THE PENNY POST

TUVALU

1980 the largest Philatelic Exhibition ever to be staged in Great Britain

